

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy órára 2 korona

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy órára 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petty sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyilvánt. sorra 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Péntek, június 24.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezéreltek: A lóvasut röpirata.
A képviselőház ülése.
Kuropatkin veresége.
Az aradi ivóvízről.
Aradi országos álléta-vereeny.
Aradváros kölcsönél.
Nagy lopás a vonaton.
A halál önkéntesel.
Eremite gyilkosait fölmentették.
Az aradi aszfalt költségei.
Kriványné butoral.
A primadonna ötszáz koronája.
Lövés a lakodalmon.
Tárca: Bánó Feri felesége. Irta: Vörös Tibor.
Csarnok: Tecsa. Irta: Sebők Zsigmond.

A lóvasut röpirata.

Arad, június 23.

Az aradi lóvasut egészen eredeti módját találta ki annak, hogy miként kell elbánni egy város határozatával, ha az nem szolgálja kellőképen az üzérkedő vállalatok érdekeit. Egyszerűen röpiratot intéz a belügyminiszterhez, melyben letesz a sárga földig mindenkit, aki szószólója merészelt lenni a város érdekeinek.

Mert nem főlebbezés, hanem pamflet az, amit a város májusi közgyűlésén hozott határozat ellenében Tisza István gróf belügyminiszterhez menesztett most az aradi lóvasut.

Arad város májusi közgyűlése kimondta, hogy a közuti vaspálya társaság kérvényét a lóvasut átalakítása, illetve a területhasználati szerződés megkötése ügyé-

ben elutasítja, annak tárgyalásába nem bocsátkozik, egyúttal elrendeli a praejudiciális kereset megindítását, és a további intézkedések megtételével a tanácsot bizta meg.

Ez az öntudatos határozat ugylátszik kissé kellemetlen volt a lóvasut vezérférfiainak, kik évek hosszú során keresztül megszokták, hogy apró-cseprő szerződés-változtatásokat liferáljanak Aradra közgyűlési gyermekjátékok gyanánt, melyeket időnkint újabb, meg újabb javítgatás végett Budapestről visszaküldenek Aradra, s így aztán telik az idő lassan, de biztosan az emberi kor legvégső határáig.

A város és lóvasut között hét esztendő óta folyik a kedélyes „haragszom rád”. Végre is Arad városa volt az, amely meguntta a játékot, s egy energikus határozattal kurtán-röviden kijelentette, hogy most már komoly munkához lát.

De a lóvasut sem hagyja magát. Bizalmaskodó, konfidens hangon levelet intéz a belügyminiszterhez, mely levélnek egyik részében jóakaratu gyámkodás alá veszi Arad városát, a másik részében pedig bikaviadalt kezd amaz istentől elrugaszkodott „demagókokkal”, a kik magántársaságokban, gyűléseken, vagy a sajtóban hozzájárultak ahhoz, hogy véget érjen az a csunya komédia, melyet a lóvasut hét esztendőn keresztül üzött a várossal.

Könyekig megható mindenekfelett az a tyai gondoskodás, melylyel a közuti vasut bebizonyítani igyekszik, hogy ennek a városnak jövője csak úgy van biztosítva, ha az ő szerény koncesszióját meghosz-

szabítja. Erre vonatkozólag így nyilatkozik a felebbezés:

— A helyzet az, hogy a mai szerződés mellett a város közönsége 15 év múlva kapja meg az át nem alakított lóvasut és hogy e szerint a város közönsége 15 év múlva lesz abban a helyzetben, hogy a lóvasutat maga alakítsa át, mely esetben a városnak magának fog kellene az átalakításra szükséges tőkét befektetni és az átalakítás kockázatát magának a városnak kell viselnie. Addig pedig, vagyis még 15 évig, a lakosságnak a lóvasutal kell beérnie. Ha ellenben a város az új területhasználati szerződést a 15 év múlva bekövetkező megváltás jogának kikötésével velünk megkötö, nem csak nem ad fel semmit abból a lehetőségből, hogy a vasutat 15 év múlva átvegye, hanem még kedvezőbb helyzetet alkot önmagára nézve. Mert ez esetben a vasutat mi már most alakítjuk át, az átalakításra szükséges tőkét még mi fektetjük bele, a város lakossága már most és nemcsak 15 év múlva jut az átalakított vasut használatába, 15 év múlva pedig a város az addig gyűjtött tapasztalatok alapján szabadon választhat a megváltás gyakorlás vagy abbanahagyása közt.

Megható, igazán megható! Amit kér, azt csak a város érdekében kéri, amit ad, azt csak a város érdekében adja, a jó, az önzetlen, a nyájas lóvasut.

A nagy szamaritánusi munka közben azonban megfelekedezik egy csekélységről, és ez az, hogy valami kis megtakarításunk talán mégis csak lesz abban, ha a lóvas-

Bánó Feri felesége.

Irta: Vörös Tibor.

Bizony már nyolc-tíz esztendeje is lehetett annak, hogy Bánó Feri otthagya a feleségét, az esküvője napján. Ez a különös eset elég nagy port vert fel akkortájt.

Bánó Feri, a milliomos self-made-man, a leendő feleségét is ki akarta előbb tanulmányozni és régi recept szegény szerint pennaforogónak adva ki magát, szobál bérelt az imádott leány családjánál, hogy annál könnyebben kiismerhesse a nőt, kivel majd szívét, életét és vagyonát meg fogja osztani.

Azonban az utolsó pillanatban, mikor már ő maga akarta titkát leleplezni, akkor tudta csak meg, hogy rutul megcsalták és számára valóságos háló szövődött, és az okos ember lép-re ment a két gyöngye asszonynak: Margitnak és az anyjának.

Bánó Feri, mikor mindezt megtudta, nagy n furcsát cselekedett: feleségül vette a szép Margitot, aztán azormédon beadta a válókeresetet is.

Még bosszujában is sajátos elvei voltak, de célt ért, jobban meg nem büntethette, meg nem alázhatta volna azt a szép leányt, mint hogy feleségül vette csak azért, hogy pénzt adhasson neki. Aztán reá se nézett többé. Felült

a legelső expresszre és úgy elgőzölgött, hogy híret se hallották.

A gyönyörű kis Bánó palota pedig évről-évre zárva maradt, kapuján már rozsdásodni kezdett a lakat, meglátszott az épületen, hogy nincs gazdája, vagy ha van is, isten tudja hol jár, messze idegenben . . .

És most meg, annyi idő múltán, élet költözött az elhagyott házba, még pedig micsoda élet. Reggeltől estig poroltak, takarítottak, díszítettek olyan buzgalommal, hogy pár nap múlva már reá se lehetett ismerni a régi megfakult házra. Tehát hazajön a gazda.

Haza is jött — feleségestől. Olyan szépen ültek egymás mellett a puha, kényelmes hintóban Bánó Feri, meg az ő elvált felesége, mint ha csak nászutról jöttek volna. Az asszony most talán még szebb volt, mint leánykorában, a férfi is egyszerre a régi daliás ember lett, szóval bizonyos, hogy boldogok voltak.

Hogy lehetett, hogy történhetett ez, azt bizony csak nagyon kevesen tudták s aki tudta, nem beszélt róla — ő tudta, hogy miért.

. . . Bánó Feri javában barangoltatott valahol, ahol még a madár se jár, mikor véletlenül összetalálkozott valami orosz gróffal, régi barátjával, akivel valamikor együtt kalandozták be az egész világot, talán unalomból talán ta az egyéb okból.

Szörnyen megőrültek egymásnak. Azután egyszerre kezdtek panaszkodni mind a ketten.

Bánó Feri a feleségét siratta, akit alighogy megtalált, már el is vettett, a grófnak is asszony után fájt a szíve, csak ő még a magát meg se találta.

Igaz, hogy jó helyeken kereste: őserdőkben, tengereken, tájakon, ahol ezer halál leselkedik arra, ki élni merészel, vidékeken, hol még a levegő is orgyilkos. Azután tovább indultak együtt. Sokáig már nem kóborolhattak, mert a grófnak haza kellett menni, valami fontos családi ügye akadt: el kellett végezni.

— Látod, Feri, — szólt egyszer csendesen reménykedve — egész szépen megcsinálhatunk mi mindent s még csak el se kell válnunk egymástól.

— Hogy-hogy?

— Hát csak úgy, hogy eljössz szépen velem. Ugy se maradok tovább otthon egy-két hónapnál, azt az időt majd csak eltöltjük valahogy, aztán megint elutazunk és sobase meggyünk többé vissza.

— Abból ugyan semmi se lesz! — felelte Bánó hevesen.

— Miért?

— Azért, mert én nem megyek civilizált emberek közé többet.

A gróf aztán elhallgatott; másnap azonban újra előhozakodott fényes öltetével, meg harmadnap is és azontul minden istenáldotta napon, olykor kétszer is.

Bánó végre is belátta, hogy itt már nem

utat motorossá nem ő alakítja át s adja el nekünk busás megváltási áron, hanem mi építjük fel magunknak szerényen, gazdaságosan.

A közuti vasút annak idején ötven esztendő kizárólagosságát kapott a várostól. Ebből az időből harmincöt esztendő levitartozott anélkül, hogy özönvíz előtti ábrázatára csak egy parányi modern vonást is öltött volna az agg lóvasút. Most egyszerre megifjodást esküszik, de csak úgy, ha nagyértékű koncesszióval kendőzzük ki barázdás arculatját. Isten látja a lelkünket, hogy nincs gusztusunk az ilyen szerelemhez.

A budapesti Forgalmi Bankról tudjuk, hogy rossz üzletet csinált akkor, mikor megvásárolta az aradi lóvasút részvényeit, de e botlásból még nem következik az, hogy most Arad város bőre árán legyen joga jó üzletet csinálni belőle.

Ehhez nem nyújthat segédkezet Magyarország belügyminisztere, akihez most könyörgés, fenyegetés, képmutatás és vádaskodás kíséretében „védelemért” fordult a lóvasút.

Nekünk pedig, akik a májusi határozatot meghoztuk, elégtételül szolgáljon az, hogy a közuti vasutérdekesportja támad. Mert a róka akkor támad, amikor fél.

* *

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 23.

A miniszterelnöknek a galaci német átirat dolgában adott válasza felett ma szavazott a képviselőház. Erre az aktusra már kissé lehültek a kedélyek s ámbár ellenzéki oldalról vihart jósoltak, különösebb incidens nem történt. Tisza választát hetvenegy szótöbbséggel tudomásul vették.

Szavazás előtt Szederkényi háborgott a megsértett mentelmi joga miatt. Ebben a tárgyban Apponyi is felszólt, de csak személyi kérdés címén s így az ő beszéde egyáltalán semmi szenzációt nem keltett.

A vasutasok fizetésrendezésére vonatkozó

törvényjavaslatot egyébként ma már megszávták s áttértek végre a folyó évi költségvetési előirányzat tárgyalására is.

A költségvetési vitánál Apponyi újból felállott és hosszabb lélekzetű beszédet mondott, a magyar udvartartás mellett, de a költségvetés és a mostani kormány ellen. A legújabb politikai fordulat és programvallás óta tehát immár bemutatkozott Apponyi gróf, ellenzéki vezéri minőségében is. Ezzel válszik a régi „népszerűség” után. Hogy sikerrel e, azt majd a jövő fogja megmutatni.

A képviselőház ülése június 23-án.

— Kezdeté d. a. 11 órákor. —

Elnök: Perczel Dezső.

Szederkényi Nándor szavát tette, hogy tőle tegnap az elnök megvonta a szót, noha ahhoz joga nem volt. Ő ezt nem tűri, hogy rajta száradjon. Csak attól vonják meg a szót, aki a Ház ellen durva sértést követ el. Szóló ezt nem tette és ezért elégtételt követel, mert különben mentelmi esetet jelent be. (Helyeslés a baloldalon.)

Kubik Béla: Már most be kell jelenteni!

Elnök: Szederkényi azt mondotta: „Megütöközve láttam az elnök eljárását.” Ez olyan megsértése az elnöki széknak, hogy a szót meg kellett vonni tőle. (Helyeslés jobbról. Nagy zaj a baloldalon.)

Szederkényi Nándor: Fentartja a nézetét s ezért bejelenti mentelmi jogának a megsértését és azt a mentelmi bizottsághoz kéri utasítani.

Elnök: A bejelentést kiadja a mentelmi bizottságnak.

Ezzel az incidens lezárult. Áttértek a napirendre.

A vasutasok fizetésrendezéséről szóló javaslatot harmadszori olvasásban is elfogadták.

(Apponyi felszólalása.)

Elnök: Apponyi képviselő ur személyes kérdésben kért szót.

Apponyi Albert gróf személyes kérdésben kíván nyilatkozni a tegnap szóba került mentelmi ügyről. A múlt év nyarán előfordult esetben őt képviselő ellen megróvást indítványozott a mentelmi bizottság. A jelentés beadását ő akadályozta meg, mert neki, mint a Ház elnökének, az volt a feladata, hogy a Ház méltósága megóvassék, mert akkor úgy értesült, hogy a képviselők önmaguktól akarják a Házat megkövetni.

Ezt tartotta a legteljesebb elégtételnek. Ez volt az oka, hogy a mentelmi bizottságot megkérje, ne terjessze be jelentését. Különben pedig a bizottság határozatát nem tar-

totta a házszabályokkal egészen összeegyeztethetőnek.

Hogy Kossuth Ferenc ebben az ügyben közbenjárt volna, arról nincs tudomása. Hogy a mentelmi bizottság nem adta be jelentését, az nem megegyezés, hanem elnöki intézkedés volt.

(Ismét a paktum.)

Ugron Gábor nagyon méltányolja Apponyi eljárásának indokát, de az ügy még nincs elintézve, mert a Ház megkövetése nem történt meg, és így a Ház elé kell azt terjeszteni.

Kubik Béla tegnap azt mondta, hogy Szivák előadását dezavualják; ma az megtörtént Szivák tehát nem mondott igazat.

Szivák Imre kijelenti, hogy őt csak Kossuth dezavualhatja, mert ő a megállapodásról nem az elnöktől, hanem Kossuthtól értesült. Állítását fentartja.

Kubik Béla azzal magyarázza felháborodását, hogy a Kossuth-pártot ismét paktálással vádolták. Ő sohasem birt abba belenyugodni, hogy a Kossuth-párt paktál.

(Névszerinti szavazás.)

Ezután a névszerinti szavazás következett a miniszterelnök tegnapi válaszára a galac debreceni dologban. A szavazást szünet előzte meg, majd pedig az A-betűn kezdtek a szavazást. Nagy derűtség támadt, a mikor Sággy Gyula elszólásból igennel szavazott.

Gabányi Miklós: Vigyáz, már nem vagy mamulek! (Derűtség.)

Sággy ki is igazította a voksot nemre. Apponyi Albert szintén nemmel szavazott. Hódossy Imre igennel szavazott, a mire a szélsőbaloldali viharos hochkiáltásokba tört ki. Hódossy felkelt és távozott a teremből.

Kubik Béla: Jó éjt Ocskay brigadéros.

A Kossuth-párt, a néppártiak, Ugronék és a nemzeti párt mind nemmel szavaztak.

A még odabent szavaztak, a bal folyosón Boncz Miklós erdélyi képviselő rosszul lett, és elájult. Orvos kezelésére bízták.

Délben az elnök kihirdette az eredményt. 452 igazolt képviselő közül elnök nem szavazott, 126 képviselő igennel, 55 nemmel szavazott, távol volt 270. és így 71 szavazattöbbséggel a választ tudomásul vették.

Felkiáltások (a baloldalon): Hoch! Hoch!

(A költségvetés.)

Az 1904-ik évi állami költségvetésre tértek át.

Neményi Ambrus előadó néhány szóval elfogadásra ajánlotta a költségvetést. Azért nem beszél a költségvetésről, mert annak letárgyalása igen sürgős.

Komjáthy Béla a Kossuth-párt álláspontját fejti ki a költségvetéshez és már előljárójában kijelenti, hogy nem fogadja el a törvényjavaslatot. Nagyon helyesli azt a magyar parlament-

használ semmi ellenvetés, mert a gróf sohase fogja az unszolást abba hagyni.

Beleegyezett hát inkább.

A gróf úgy megörült, hogy azonnal készlődni kezdett s mintbogy Bánó is jobbnak találta minél előbb tulesni a bajon, két nap mulva már javában gözölögtek hazafelé.

— Itthon vagyunk! — örvendezett egyszer csak a gróf egy rongeteg utazás után és mind a ketten jóleső nyugalommal léptek megint az annyi idő óta nélkülözött szilárd talajra és pár perc mulva vígan csilingelve repült velük egy pompás szán a gróf kastélya felé.

— Nincs okod félni, hogy meglátnak az ismerőseid? — biztatta Bánót a gróf utközben — a cselédeken kívül csak ketten vannak odahaza: valami öreg néném, meg a társalkodónője, azontul aztán akkor se kapni itt eleven embert, ha akar.

— No, így már mégis csak megjárja valahogy — bökült Bánó lassan a helyzettel — nem hinnéd, mennyire utálok az embereket! — tette aztán hevesen hozzá.

A gróf vonásai elkomorodtak:

— Hát én talán szeretem őket?

Nem is beszéltek többé az egész uton. Mind a ketten gondolataikba merültek s csak akkor eszméltek fel ábrándjaikból, midőn a szán hirtelen megállott.

— Isten hozott nálam! — szólt felvidultan a gróf és hirtelen kiugorva a szánból, kezét nyújtotta vendége felé, hogy lesegítse őt.

Együtt haladtak fel a lépcsőkön, aztán átlőzöni mentek, a hölgyeket üdvözlendő.

Eppen a villásreggelire csengettek, mire elkészültek s így azonnal az étterem felé vették útjukat. Még nem volt ott senki, addig is hát körülnéztek egy keveset s a gróf kissé megilletődve magyarázgatta vendégének a rég nem látott családi emlékeket, mikor kitérült az ajtó és belépett az öreg grófnő.

Bánó a fiatal gróffal együtt azonnal a már egészen hófehér matróna üdvözlésére sietett, azonban egyszerre megállt, mintha lábai a földbe gyökereztek volna.

Gyönyörű fiatal nő lépett most be a grófnő után: — a saját felesége.

Némán, szinte megkövülten meredtek egymásra férj és feleség és percekig nem tudtak szóhoz jutni. A gróf is kiesett szerepéből s nem várt jelenet talán őt lepte meg a legjobban, csak az öreg grófnő ment nyugodtan helye felé, az ő szemel már nagyon gyengék voltak, nem is vette észre, hogy mi történt.

Végre aztán összeszedte magát Bánó és sápadtan bár, de szilárd magatartással foglalta el helyét. A reggeli a lehető legcsendesebben folyt le, mindenki örült, mikor már vége volt.

A gróf nem kérdez sködött, más meg nem beszélt s így aztán hamarosan be is fejezték az evést, azután ki-ki ment a maga szobájába.

Bánó Feri majdnem élettelenül roskadt az egyik karosszékre, mikor egyedül maradt és nem tudta, hogy mihez kezdjen.

Egyszerre eszébe jutott mindaz, amit feledni próbált és most, hogy újból meglátta Margitot, most tudta csak, hogy mennyire szerette, mennyire szereti ezt a nőt, a ki felesége neki s a ki neki mégis elérhetetlen.

Gyöngye kopogás riasztotta föl . . . a felesége volt.

Bánó indulatosan ugrott fel ültéből:

— Mit keres ön itt?

A szép asszony sápadt arca még sápadtabb lett egy árnyalattal.

— Nem tartozom ugyan önnek számadással, de azért jöttem, hogy tisztázzuk a helyzetet, mert erre körülbelül kényszerítve vagyunk mind a ketten.

— Hogy nem tartozik nekem cselekedeteiről beszámolni? — kezdte hevesen a férfi — hát nem azért biztosítottam-e önnek fényes jövődelmet, hogy nevezem méltóan éljen és most itt találom, mint . . . mint . . .

— Társalkodónőt — egészítette ki nyugodtan az asszony. — Nos uram, ez azért van, mert nekem nem kellett az ön pénze soha és nem is fog kellene; egy krajcárját sem vettem igénybe, — sajnálom, hogy ezt meg kellett tudnia, de most már meg kellett mondanom a valót.

— Hogyan? Margit . . . Ön . . .

— Igen, uram. Most talán már hinni fogja, hogy nem a pénzért szerettem, — szólt keserű hangon a nő — de erről ne beszéljünk, becsületesen megkerestem a kenyeremet és most itt

ben kifejlődött szokást, hogy a költségvetés tárgyalása alkalmával tárgyalják a kormányzat általános politikáját is. És ilyen értelemben akar a költségvetéssel foglalkozni.

A Kossuth-párt politikája a függetlenség és önállóság. Nem áll az, hogy a párt elérhetetlen ideáért küzd és azért nem juthat kormányra. Ez a téves felfogás az oka, hogy a kormány a választásokon többséget szerezhet. A többség eltér a 67-es alaptól, mert a paritást sehol, a hol a külsőségről van szó, nem tartják és nem tartják meg.

A horvát kérdéssel foglalkozott aztán hosszasan és arra a következtetésre jutott, hogy sokkal kedvezőbb Horvátország helyzete, mint a mi állami helyzetünk Ausztriához. Majd a költségvetés pénzügyi bírálatába került bele.

(Apponyi az ellenzéken.)

Apponyi Albert gróf emelkedett újra szólásra. Eredeti szándéka szerint — ugymond — nem akarta bizalmi kérdésnek tekinteni a költségvetést, de a legutóbb történtek hatása alatt szándékát megváltoztatta, mert a miniszterelnök tegnap kifejezésre jutott tendenciáival szemben a legerőteljesebb és legfokozottabb ellentállásra van szükség.

Pénzügyi szempontból nézve a költségvetést, visszaesést lát abban a szomorú korszakban, mikor a deficitet úgy akarták leplezni, hogy a költségvetést különböző kategóriákra osztották, a beruházásokat kivették belőle és kölcsönnek jeleztek. Az improduktív kiadásokat felette nagyoknak találja, ilyenek főleg a katonai kiadások.

Azután azon okoskodás tarthatatlanságát fejezte ki, melylyel a miniszterelnök azt akarta bizonyítani, hogy 1870. óta aránylag nagyobb áldozatot hoztunk a belügyi fejlődés és a nemzeti szervezkedés céljára, mint a hadügyre.

(Az udvartartásról és Tiszáról.)

Beszéde további folyamán Apponyi az udvartartási költségek emeléséről szólott. Majd a magyar udvartartást sürgeti, kijelentvén, hogy a meddig külön magyar udvartartás nem lesz, addig az udvartartás költségeinek felemeléséhez hozzá nem járul.

Attért erre a debreceni német átiratra. Hosszasan cáfolja a miniszterelnök azon állítását, hogy a német nyelv használata szokásjogon alapszik.

Végül oly értelmű határozati javaslatot nyújt be, hogy a Ház utasítsa vissza a költségvetést, mert nem adhatja meg a kormányzás eszközeit oly kormányának, mely a nemzeti önzértelem ellenkező tettek eltérésére jogi alapot íparkodik teremteni.

Kubik Béla és Szivák Imre szoltak még röviden, mire az ülést befejezték.

A vitát holnap folytatják.

vagyok. Azt hiszem, hogy most már eleget tud. Isten önnel.

Bánó Feri azt se tudta, hogy ébren van-e, vagy álmodik. Vére örült szokésekben rohant hoi az agyára, hol vissza a szívére. Az asszony már megfogta a kilincset, mikor elszorult torokból kitért végre a szó:

— Margit!

— Nos uram? — fordult vissza a fiatal nő.

— Margit! Hiszen én akkor szeretett engem! És most... most...

Az asszony némán fordította el fejét.

— Margit! Szóljon, az égre kérem, — mialatt tántorogva tett néhány lépést feléje a férfi — szóljon, még most is... még mindig...

Halvány pir szállott a szép nő arcára s le-sütötte a szemét:

— Igen — rebegte aztán alig hallhatóan.

— Margit! Édes, drága feleségem! — om-ni térdre zokogva a férfi — bocsáss meg, meg-ödsz nekem bocsátani?

Nehéz, nagy könyvek peregték végig a gyö-nyörű arcon, aztán lassan nyujtotta férje felé kezét a fiatal nő:

— Megbocsátok, igen, mert... mert sze-retlek — suttogta aztán pirulva, de boldogan rejtette arcát férje kebelére.

Igy találta meg Bánó Feri a feleségét.

Kuropatkin veresége.

(A Kelet-Ázsiai háború.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 23.

Liaojang, melynek bevételeiről tegnap adtunk hírt, az orosz operációk egyik központja volt, s hogy innen a japánok véres csata után kiszorították az oroszokat, az jele annak, hogy a két főhadserg össze-ütközött és hogy most már *Kuropatkin* verték meg az oroszok. Nem képzelhető az másképen, csak úgy, hogy *Kuroki* és *Oki* tábornokok hadseregei egyesültek és közös erővel támadták meg az orosz főhad-sereget. Ha ez a hír valóban bizonyul, akkor megsemmisítő csapás érte az oroszokat, akik ezt a vereséget valószínűleg már semmivel sem tudják majd kirepa-rálni.

Mennyi embervér áztatta a földet, ar-ról még nincsenek pozitív hírek. De ebben a háboruban szinte már mellékes az ember-áldozatok száma. Sem a japán, sem az orosz hadvezetőség nem kiméli az emberanyagot, és így nem csoda, ha ezer-számra hullott az ember. Egy talpalatnyi földért megszámlálhatatlan embert söpör-nek el az ágyuk. De az eredmény eddig mégis az volt, hogy minden nagyobb je-lentőségű csatában — úgy ebben a dön-tőben is — a japánok voltak a győztesek.

Mai távirataink a következők:

London, június 23. A Reuter-ügynökségnek jelentik Liaojangból e hó 21 éről: Szavahihető jelentések szerint a japánok Port-Arthur alatt most nem működnek. Az oroszok nyilván biz-nak abban, hogy a vár védői megállják helyü-ket, amennyiben az élelmezés kérdéséről van szó. Különösen jelentősnek az északi helyzetet tekintik. Ugy látszik, hogy *Kuropatkin* tábor-nok mindenütt ott van és hír szerint a vafan-tioni csatában személyesen tekintette meg az egész orosz harcélét. Félős, hogy a két japán sereg támogatva egy északon álló haderőtől, minden pillanatban egyesülhet. A japánok a Liaotungi öbölben 16-ika óta sokat szenvednek az erős esőzésektől, amelyek megnehezítik a hadviselést.

Pétervár, június 23. Az orosz távirati üg-y-nökségnek jelentik illetékes helyről Bliiszkból (tomszki kormányzóság), hogy az Altáj vi-déken semmiféle mozgalom vagy forrongás sincs, mely politikai okokra volna vissza-vezethető.

Pétervár, június 23. A vladivosztki tor-pedónaszádok cirkáló utra mentek a japán par-tok felé, miközben két japán kereskedelmi hajót megfirtak és elsüllyesztettek.

Varsó, június 23. Az Orosz-Lengyelország-ban élő összes tartalékos tisztek parancsot kap-tak a bevonulásra.

Tokio, június 23. A június 18-iki üt-közetben állítólag kétezer orosz esett el, köz-tük öt magasrangú tiszt, kiknek holttes-tét katonai pompával temették el. Az oroszok délfele való vonulásukat félbe-szakítva, *Kaicu irányában tértek vissza.*

Pétervár, június 23. Megkezdték a tárgya-lásokat újabb francia kölcsön felvételére.

London, június 23. *Oku* tábornok győz-tes hadserege nagy energiával folytatja *Stackelberg* hadtestének üldözését.

London, június 23. A legutóbbi győzel-mek megünneplésére a *tokioi újságírók nagy fátyásmenetet rendeztek.* Az óriási to-longásban sok embert összenyomtak és súlyosan megsebesítettek.

TÁVIRATOK.

Konkuráló hajóvállalatok.

New-York, jun. 23. A hajózási trust leszá-llította a harmadik osztályu személyszállítást díjat ellen-intézkedésképen a *Cunard Linetől* hirdetett viteldij-leszállítással szemben.

Az örményekről.

Konstantinápoly, június 23. A porta tegnap este körtáviratot intézett a külföldi török nagy-követségekhez, mely a bitliszi vilajet esemé-nyeit tárgyalja. Bitliszi magánjelentések sze-rint hadbírótságot küldtek ki a vétkes örmé-nyek felett való ítélkezésre. A hegyekbe me-nekült örmények ismét kezdenek visszatérni. Eddig 300 örmény jelentkezett a musli ható-s gnál.

Az aradi ivóvízről.

(Válasz Posgay István dr. ur cikkére.)

Arad, június 23.

A vitát ezennel én is, mint *magánember* bezárom, mert újságcikkek keretében ily fon-tos kérdéseket teljesen, kimerítően tisztázni nem lehet. Mint vízvezetési igazgató, szívesen adom meg dr. *Posgay* István barátomnak és másoknak is, mindenkor a szíves felvilágosítá-sokat. Hogy a vízvezetési szerződésben, a víz minőségére és mennyiségére vonatkozó, Arad-város közönsége részéről kikötött követelmé-nyek helyesek, ha nincsenek is közvetlen ösz-szefüggésben a mostani szűrési művelettel, az bizonyos. Mert mikor a szerződés készült, a vízvezeték forrása még megállapítva nem volt. De hogy képzeli, igen tisztelt kollega ur, mi-ként biztosíthatja a vállalkozó, egy *hatvan éves szerződés* keretében, a város részéről ki-kötött követelményeket a szolgáltatandó (60 éven át) víz minőségét és mennyiségét il-letőleg más módon, vagy alakban, mint eset-leges szűrés, tisztítás, ülepítés stb. által? Hi-szen a víz mennyiség ép oly fontos, sokszor ha ipartelepek elátásáról (a vízművek részé-ről) van szó, még fontosabb faktor, mint a víz minősége és ép ez utóbbira kívánom felhívni szíves figyelmét, mivel Aradon kiváló fontos-sággal bír.

Vízjogi törvényünk e tekintetben hézagos; a vízvezetési telep közvetlen szomszédságában a villamos világítási telep, a M. A. V. fűtő- és gépháza nagy vízfogyasztók; nincs kizárva, hogy jövőben Aradváros területén kívül (Mika-lakán) létesülnek nagyobb iparvállalatok (cu-korgyár stb.), melyek, a vízfolyás észak-keleti irányból jövőn, előttünk elvonják a vizet — ismét kérdem — miként biztosíthatja magát egy 60 éves szerződés keretében a vállalkozó, ha nem azon módon és alakban, mint az a szerződésben kikötve van?

Ily szövevényes dolgokban elhamarkodott kritikát kockáztatni nem szabad, de egy kész művel szemben és 6—7 évi üzemtapasztalatok után kritizálni oly dolgokat, melyek, mikor lé-tesítettek, minden hasznavehető tapasztalatok és tények hiányával voltak, szintén meg nem engedhető.

Az említett szerződésben a felszíntől 20—25 méterig terjedő talajvízrétegekben előforduló vi-zekről volt szó, melyek tényleg több vasat tar-talmaznak és nagyobb keménységi fokkal bir-nak; a vastalanítás kifejezése tehát ezért van benn és maradt benn a szerződésben és ez, azt hiszem, nem lényeges hiba, már azért sem, mert a mangánt is csak oly módon kell és le-het eltávolítani a vizekből mint a vasat.

Hogy az országos chem. intézet 1897. ja-nuár hó 29-én, tehát 7 év előtt végzett vizsgá-latában, százalékokban nem mutatta ki a man-gantartalmat és csak mangánvegyületek jelen-létét konstatálja, azon én sem csodálkozni va-lót, sem okot másoknak meggyanusítására nem találok. Ismétlem, hogy a vízvezetési víz lera-kodásában egyszer 80—82 százalék, másszor 76—96 százalék manganoxydul és oxyd volt

konstatálható. A vizglatot pedig nem én, hanem elsőrangú vegyészek végezték.

Hogy a budapesti vízvezeték vízből lévő vascarbonátok nem okoznának elég bajokat a vizszolgáltatásban, eltagadni nem lehet. Csak hogy a városok tulajdonában lévő vízművekkel szemben a közönség részben elnéző, részben tehetetlen.

Nemcsak a higiénében, hanem különösen a központi vizszolgáltatás technikájában kardinalis tétel az, hogy ha a vas, vagy magántartalom, a legkötőbb minőségű talajvizben annyira fokozódik, mint itt Aradon, hogy ezen vizeket vas- és mangántalanítani kell. Hogy ezen állapotokat a vízvezeték vállalat előre látta, ezt tartom én, — mint mondám — elévülhetetlen érdemnek.

De a vállalatnak nemcsak jó minőségű vízzel kellett és kell gondoskodnia, hanem állandóan kellő mennyiségről is. A 42 méter mélységből pedig a vizet emelni és állandóan kellő mennyiségben felszínre hozni, csak azon berendezések által volt lehetséges, melyeket e célra létesítettek.

Az utólagos kritika nem nehéz kenyér. Ha nem a legszigorubb higiénikus tekintetek vezették volna a vállalatot első perctől fogva, akkor a felszínről 20—25 méter mélységben található vizeket használta volna fel szűrővel, vagy szűrő nélkül a város vízellátására. Létesíthetett volna egy gyűjtőkutát cementből és 5—6 méter mélységből olcsón szivattyúzhatta volna a vizet, mint azt Aradon számos gyár és ipartelep tette és teszi.

Ha Aradváros közönsége saját költségére és felelősségére építette volna a vízművet, határozottan állíthatom, hogy ez lett volna a módja a vízgyűjtésnek és akármily rossz vizet szállított volna a közönségnek, mint pl. Győr, Kolozsvár, Nagyszeben, Pécs, Szombathely stb., biztosítom igen tisztelt kollega uramat, panaszt nem hallott volna, vagy ha igen, senki sem tördött volna a panaszokká.

Ne tessék elfelejteni, hogy egy szerződéssel van dolgunk, melyet ma így, holnap amúgy kezelni nem lehet. De mivel érveimmel meg nem győzhetem, és felszólalása közérdekből történt, tessék a városnál közbenjárni, hogy kivánsága teljesedjék és egy hónapon át kísérelt képen szüretlen vizet láttassék el a város. Az ezen kíséreltől eredő kellemetlenség és károsodások következményeit természetesen nem én, sem én, sem pedig a vízvezeték társulat, hanem a város kellene, hogy viselje.

Hogy a kórház vízvezeték berendezésében mily bajok és hibák vannak, sem mint vízvezeték igazgató, sem mint magán ember nem tudom. Arad város tanácsa által kiküldött bizottság az igazgató főorvos ur panaszra folytán ezt meg fogja állapítani, addig tessék türelimmel lenni. Ha Aradváros közönsége a vízművet megváltja és átveszi, akkor kísérelt képen a vizszolgáltatással jelszere szerint.

Végül azt mondja igen tisztelt kollega ur: „ha olcsóbb természetesen szűrt vizet kapnánk, nem volna jogunk panaszkodni, de a mostani állapotok miatt a baj orvoslására kell törekednünk.“ Ez utóbbit aláírom, koncedálok és az orvosítás meg is lesz; de ha olcsó, de meg nem felelő vizet kellene fogyasztani a közönségnek, hogy akkor joga és oka nem volna panaszkodni, ezt kétségbe kell vonnom.

Ezzel én is bevégezem, és mindig fogok örüvendeni, ha a közjó és vizszolgáltatás érdekében szóbeli eszmecsere folytathatunk, ami mindenre hasznosabb lesz, mint ha unalmas cikkeimet végig kell, hogy olvassa.

Schusztér Henrik dr.

MULATSÁGOK.

(=) **Érettek táncvigalma.** Holnap, pénteken tartják meg a *főgimnázium* folyó tanévben végzett növendékei zártkörű táncvigalmukat, a Központi Szálló nagytermében. A rendezőség főtörökvése az, hogy mulatságot fesztelenné és sokáig emlékeztetéssé tegye. Az urak belépti jelvényeket fognak kapni, amelyre nézve a rendezőség kéri a meghívottakat, hogy ezen jelvényt a kellemetlenségek elkerülése végett lehetőleg feltűnő helyen viselni sziveskedjenek. A rendezők, akiknek élén *Lócs Rezső* és *Mes-*

ser Dezső állanak, a következők: *Eckhardt Ferenc*, *Fekete László*, *Grünblatt Arthur*, *Hegedűs István*, *Heltai János*, *Holländer Oszkár*, *Höflich Lajos*, *Lukácsy Lipót*, *Neumann Miksa*, *Nichi László*, *Petrovszky Dezső*, *Rajz Sándor*, *Róth István*, *Scheer Mór*, *Steinhardt Ferenc*.

(=) **Fiatal tanítók estélye.** Az aradi állami tanító-képző intézetnek az 1903/4-iki iskolai évben végzett növendékei június 28-án a Baross-parki kioszkban képesítési mulatságot rendeznek. Belépő-díj: Család jegy (három személyre) 5 korona. Személyi jegy 2 korona. A tiszta jövedelmet az „Értvös“ alap javára fordítják. A tánc este 8 órakor kezdődik.

(=) **Népünnepély Kisjenőn.** A kisjenői erdőhegyi ifjuság részben az Erdőhegyen felállítandó *Kossuth* szobor, részben a Kisjenőn felállítandó *László* főherceg szobor alapja javára július 3-án népünnepélyvel egybekötött táncmulatságot rendez.

(=) **A buttyini kaszinó** június hó 26-án, saját könyvtára javára, a Korona vendéglő színháztermében műkedvelői színi előadással egybekötött zártkörű táncestélyt rendez.

Az *Aranyember*, Jókai színműve kerül előadásra, a melyen *Klein József* rendezése mellett a következő hölgyek és urak játszanak: *Dr. Fekete Józsefné* (Terézia), *Budai Evike* (Noemi), *Klausner Jakabné* (Zsófia), *Kiurszky Ivánné* (Athalia), *Reich Etelka* (Timea), *Klein József* (Timár), *Buday Zoltán* (Brazovics), *Némethy János* (Trikalisz), *Kiurszky Iván* (Kadisa), *Hartmann Salamon* (Kristyán Tódor), *Várajai Gyula* (Fabula), *Tomits János* (csajkástiszt), *Dávid J. Károly* (csempész).

Aradi orsz. atléta-verseny.

(*Ujabb nevezések. — Résztvevő egyesületek. — Bajnokok. — Football-Match. — Helyérek.*)

Arad, június 23.

Rövid pár nap választ el bennünket a vasárnapi országos atlétikai viadaltól, mely elé élénk érdeklődéssel néz városunk közönsége részletes híradásaink alapján. Lázasan izgatottsággal folynak az előkészületek minden irányban. A látottak alapján erős a reményünk, hogy az *Aradi Atlétikai Klub* ez évi viadalával nemcsak hogy el nem maradt tavalyi hasonló versenyé mögött, de hátrányozott sikerrel fogja gazdagítani városunk sport életének fejlesztése érdekében elért eredményeit.

Bizonyítja e fellevelesüket azon körülmény, hogy a Budapesti és vidékről újabban érkezett nevezések oly látogatottá teszik, aminő vidéki egyesületek versenyeinél még nem volt látható. A nevezők között a következő szerepelnek: *Vasvármegyei Sport Egyesület*, *Szabadkai Sport Egyesület*, *Temesvári Football Klub*, *Hódmező-Vásárhelyi Torna és Vívó Egyesület*, *Ujpesti Torna Egyesület*, *Nemzeti Torna Egyesület*, *Budapesti (budai) Atlétikai Klub*, *Magyar Atlétikai Klub*, *Budapesti Egyetemi Atlétikai Klub*, *Aradi Atlétikai Klub*, *Meteor aradi kerékpár egyesület*.

A nevezési zárlat holnap, 24-én este lévén, még jelentkezhetnek a versenyre az egyesületek. A nevezők között látjuk: *Mesó Bélát*, Magyarország 100 yardos síkfutóját, *Gönczi Lajos* magasugró bajnokot, *Kozák András* súlydóbo bajnokot, *Fóthy Nándor* diszkoszvető bajnokot, *Nagy József* egynegyed angol és egy angol mértföld futás bajnokát, *Sorgó Miklós* távgyaloglő bajnokot s több igen jeles erőt.

Eddig beadatott 98 nevezés minden versenyszámánál tehát átlag tizen állanak ki átlag a starthoz.

A versenyt football-mérkőzés követi a Temesvári football klub és az Aradi atlétikai klub csapatai között. A football híveinek, bár rövid idővel ezelőtt mesteri játékokban győnyörködhetek, élénk élvezetet fog nyújtani e mérkőzés, mert a közel két éves folytonos egymással mérkőzések veszteségeért a formájában

nagyot haladt temesvári csapat ismételtelen elégtételt óhajt venni, ha azt az aradi csapat engedni fogja.

A közönségnek a verseny iránti érdeklődését fényesen igazolja azon körülmény, hogy a páholyok már teljesen elfogytak s csupán a tribün helyekre és a fentariott székekre fogad el előjegyzést ifj. *Vas Gusztáv* titkár (Andrássy-tér 9. sz.) A jegyek árai a következők: 36 drb. fentariott hely á 2 kor., tribün ülőhely az első három sorban 102 drb á 1.40 k., tribün ülőhely a többi hat sorban 204 drb á 1 korona. Állóhely 50 fill.

A verseny vasárnap délután pont 1/4-kor kezdődik.

Aradváros kölcsönei.

(*A vashidra és tüzelraktanyára. — Az elutasított konverzió. — A hegyaljai motoros kölcsöne.*)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 23.

Arad város pénzügyi politikájából igen érdekes dolgok kerültek ma napvilágra a törvényhatóság *pénzügyi bizottságának* ülésén. Igaz, hogy ezek a részletek nem valami gyönyörű színben tüntetik fel a város finansialis helyzetét, de mindenesetre fényt vetnek arra, hogy milyen küzdelem folyik a torony alatt a városi terhek csökkentésére. Az ülésről a következő tudósítás számol be:

Institóris Kálmán polgármester nyitotta meg az ülést, a minek megtörténével *Lócs Rezső* adóügyi tanácsnok referálta az egyes ügyeket.

Mindenekelőtt tudatja, hogy a *Magyar Jelművelés és Hitelbank* kérdést intézett a városhoz aziránt, hogy aktuális-e a „nagy kölcsön“, vagy ha nem, mikor lesz azzá. A „nagy kölcsön“ cím alatt a *tüzelraktanya és a vashidak* építési költségeire felveendő kölcsönt érti a pénzügyi bizottság.

Institóris Kálmán polgármester felemlíti, hogy nála már több bank, köztük néhányan telefonon is hasonló irányban kérdezősködött. O azonban azt a választ adta és a szóban forgó kérdezősködésre is azt adná, hogy miután a vashidak ügye felebbezés alatt áll, a kaszárnyaépítési tervnek és költségvetésének elkészítése pedig hosszú időt vesz igénybe: a kölcsön felvétele csak az ősszel lesz aktuális. Kéri ennek tudomásul vételét.

A bizottság tudomásul veszi és a *Jelművelés és Hitelbank* hasonló feleletet ad. Egyben elhatározza, hogy a *felső leányiskola* építésére főlveendő 40,000 koronás kölcsönt, amelyre a *Jelművelés és Hitelbank* 96-os árfolyam mellett ajánlatot tett, egyelőre városi alaptól veszik fel, ahová a „nagy kölcsön“ megszerzésekor vissza fogják fizetni.

Lócs Rezső jelenti, hogy az *Oszták Magyar Bank*, ahová a város az oszták általános hitelbanknál fennálló ötödfélmillió adóssága konvertálása végett fordult, *nem hajlandó a konverziót elvállalni*. Ezt azzal okolja meg, hogy az oszták általános hitelbank 3 százalékos stornódíjat kötött ki, ami 130,000 koronára rug: a mai pénzügyi viszonyok mellett pedig a konverzió nem járhat olyan előnnyel, hogy ezt az óriási összeget behozza.

Végül az *aradhegyaljai motoros* azon kérésének tárgyalására tértek át, hogy a 25,000 korona értékű elsőbbségi részvényre nézve ne kelljen az engedélyeseknek nyújtani a megvételre szükséges kölcsön,

Ottenberg Tivadar és Fényes Dezső hozzászólása után a bizottság úgy határozott, hogy a város eláll az opciótól, illetve, miután az engedményesek nem fogadták el a város feltételeit, ezt tudomásul veszik és az elsőbbségi részvényekre nem tartanak igényt.

IRODALOM ES MŰVESZET.

A színház műsora:

Péntek: Vénusz istenasszony, színmű.
Szombat: Vénusz istenasszony, színmű.

Az aradi csontvitézek.

— Epizód a színpadról. —

Váradi Antal az „U—g” mai számában a következő aradi érdekű epizódot meséli el:

Egy-két nevezetes vidéki utamra emlékszem. Egyik Aradra vezetett hosszú évek előtt, mikor Aradi Gerő volt a direktor és a „Hun utódok”-at adták elő a „szerző jelenlétében.”

A „Hun utódok” utolsó felvonásában Csaba és szellemhada jön segítségére a szorongatott Polydórának. Ezt a Nemzeti Színházban úgy rendezte Nagy Imre, hogy a hátsó „Bogen” alatt, az oltár mögül előrohannak a csontvitézek, s hogy a kép teljes legyen, hátul egy művészileg festett kurtinán folytatódik a szellemhad s elvesző hosszú sorban látszanak a fellegekkel előrohanni a tejút ezüstvitézei.

Vidéken ezt persze nem lehet megcsinálni. A festett vitézek még borzasztóbbak volnának, mint az elevenek. Mihelyt tehát este a színházhoz mentem, első dolgom volt megkérdezni, hogy állunk a szellemhad dolgában?

Aradi nagy fontoskodva az ajkára teszi az ujját, s titkolódzó ábrázattal a színpad hátuljára vezet. Ott lógott egy felhőfüggöny, a melyen vagy tíz tizenket gombolyú lyuk tátongott. Kérdőleg nézek a direktorra, a ki jelentős mosolylyal int az ügyelőnek.

— Ugyelő. Küldje föl a gyerekeket! . . .

Egy perc múlva a statisztá-öltözőből vagy egy tucat parasztyerek szalad be, övig ezüstös vértben, fehérre meszelt szellemábrázattal, de övön alul — mint jó magyarul mondani szokás — póre gatyában vagy rongyos plundrában.

Már most teljességgel nem tudtam, mi lesz? De Aradi egy kurta kommandójára a gyerekek mint a mókások másztak fel a felhő kurtina mögé rejtett létrán, s elfoglalván mindegyik egy bizonyos, előre meghatározott létrafokot, belebújt a megfelelő lyukba, a kurtinán, s onnét tekintett ki, mint fehér arc, ezüst szellemvitéz.

— Brávó, Stüwer . . . Ez jól van kigondolva.

Csak hogy este beüött az istennyila. Az utolsó jelenetben éppen mikor kigyullad a görögtűz, fent meglazul az istenverte felhőfüggöny és csuszik-csuszik lefelé, — az én nagy elszörnyedésemre, de a körülállók nagy gaudiumára, — s eltakarta az ezüst felső részt szellem-arcostul, ellenben szabadon hagyta a rongyos plundrákat és póre gatyákat, in statu naturae.

Csak annyit tudok, hogy nem jelentem meg a tapsokra. . .

* **Tömeges elszerződés.** Kolozsvárról jelentik, hogy Zilahy Gyula, az aradi színház igazgatója, a ki újabban a debreceni színházat kapta meg s annak társulatát most szervezi, szerdán ott járt Kolozsvárott és a kolozsvári nemzeti színházról több tagot elszerződött, névszerint a következőket: Szakács Andort és feleségét, Porosoltné Lukács Juliskát, Mátrai Kálmánt, Mészáros Alajost, Nagy Imrét és Écsi Emiliát. Csütörtökön Krecsányiné látogatott le Kolozsvárra, hogy Tóvölgyi Margitot, a jeles tragikát, szerződtesse. Kassai Károly, a színház ezen sokoldalú fáradhatatlan tagja, a budapesti Népszínházba szerződött. A városban a belügy-

miniszter ellen nagy az eikeseredés, hogy még mindig nem tudják, hogy kié lesz a színház. A tagok, a kik szerződés nélkül állanak, mindenfelé elszereződnek s így elő fog állani az az eset, hogy a leendő direktornak tehetséges kezdőkből kell szerveznie az egykor első helyen álló s inház személyzetét.

* **F. Csigaházy Etel szerződése.** Virágvasárnapon kiválik az aradi színház kötelékéből a társulatnak művészi tekintetben is egyik legteletreméltőbb tagja: Follinuszné Csigaházy Etel. Régebben is, de mióta Zilahy Gyula aradi színház igazgató, azóta játszik egyfolytában Aradon Follinuszné s jó lélekkel mondván nem emlékezünk szerepre, estre, amelyen játszott, alakításra, amelyet nyújtott: csak olyanra, amely teljesen át volt hatva az ő rendkívül finom, disztíngvált művészi jóságos színű sugaraitól. A szív művésze ő, elsősorban az anyai szívé s ezek a legszebb érzések olyan lágyan, annyi melegséggel jutottak kifejezésre az ő ajkain, hogy azok előtt ime nem a kritikus, hanem a szubjektív ember adózik elismeréssel. Sok szerepe közül csak a Titok nagymamáját hozzuk emlékezetbe s ugye biztos, hogy igazat írunk a művészetéről Follinuszné Komjáthy János társulatához szerződött s e kötelezettsége, mint említettük, virágvasárnaptól kezdve lesz érvényes.

* **A nyári színház bére.** Zilahy Gyula színház igazgató azzal a kérelemmel fordult Arad város tanácsához: engedjék meg neki, hogy a nyári színháznak július, augusztus és szeptember havi bérrészeit októberben fizethesse le.

* **A cár és a mikádó** című történelmi színműből holnap már zenés főpróbát tartanak a nyári színpadon az orosz és japán dalokból, melyek különösen a Vörös Kereszt című 3 ik képben nyújtanak kellemes szórakozást. A többi képekben is bő szerep jut a férfi és női karnak, melyek betanítását Orbán Árpád karmester már befejezte. A festő teremben szintén elkészültek már a fényes díszletek, a japán és orosz katonák kosztümjeit ma szállította be a színházi szabóműhely. Zilahy igazgató költiséget nem kímélve nagyszámu statisztákat is alkalmazott, hogy a csataképek minél impozánsabban juthassanak érvényre. A fényes kiállításos darab hétfői premiérére már ma nagy érdeklődés mutatkozott a közönség körében.

* **Vénusz istenasszony.** Szombaton lesz az utolsó előtti, vasárnapon az utolsó előadása a Vénusz istenasszony-nak. Azután eltűnnek a nyári színház színpadjáról a fényes díszletek, hogy vándoratra keljenek másfelé.

* **Szamosi Elza az Operaházban.** Szamosi Elzát, a Népszínház énekesnőjét, hi a múlt hetekben Aradon vendégszerepelt, az Operaház szerződtette tagjai sorába. A művésznő ma írta alá egy évre szóló szerződését, mely október elsejétől fogva köti az Operaházhoz.

Nagy lopás a vonaton.

(Pénztől megfosztott lékereskedő.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, június 23.

Az Erdélyből Budapest felé robogó személyvonaton vakmerő lopás történt az éjszaka. Mikor a vonat Nagyváradra ért, kétségbeesett jajveszékellel ugrott ki egy dult arcú ember, s rendőrért kiabált. A pályaudvaron tartózkodó rendőröknek azután elmondta, hogy Bucsatól Nagyváradig aludt a kupéban, s ezalatt kirabolták.

Reiter Tóbiás, így hívják a kifosztott idegent galíciai, fisminacei lékereskedő. Brassóból jött s a püspökladányi vásárra igyekezett. Jelentékeny összegű pénz volt nála: 1950 korona bankjegyekben s egy 12.000 koronáról kiállított check. Az értékeit nagy bugyellárisan a mellénye béléséhez varrta, mikor utra indult. Bucsan egy fiatal ember szállt a kupéjába, s egy öreg paraszt, aki valami veszett eb marta kis lányt vitt a fővárosba. Utitársaival beszélgetésbe eredt, s elmondta, hogy a vásárra igyekezik.

— Nem merek elaludni — mondta — pedig álmos vagyok. Ha az ember pénzt hord magával, nem is alhatik.

A fiatalabb utitárs ugyancsak biztatta: pihenhet nyugodtan, majd vigyáz a holmijára. Reiter neki is készült az alvásnak s megkérte a kupé utasait, hogy Püspökladánynál ébresszék föl:

— De jól rázzanak meg — mondta mosolyogva, mert mély alvó vagyok.

Es a mélyen alvó embert valami rossz álmom Váradvelencében hirtelen fölriasztotta. Onkéntelenül a mellényéhez nyult s rémülten vette észre, hogy a bugyellárisa hiányzik. A vonat indulóban volt s Reiter nagy lármát csapott. A kalauznak elmondta, mi történt, mire a vonat személyzete a kupé utasait Nagyváradig szemmel tartotta.

A pályaudvaron a rendőrök azután letartóztatták a fiatalabb utitársat, akire Reiter Tóbiás erősen gyanakodott. Bekísérték a rendőrséghez, ahol azt vallotta, hogy Kurka Dávidnak hívják s Homorogra, Erdélybe való munkás. Kézrelábbal tiltakozott a megmotozása ellen, s füre-fára hivatkozott, hogy a becsületességét igazolja. Mindössze 47 koronát találtak nála, amiről azt állítja, hogy a saját pénze, s fölháborodva tagadja, hogy a lopásban része van, mert aludt az uton, holott az öreg paraszt ember, aki tovább utazott s akit a nagyvárad rendőrség távirati megkeresésére a fővárosban hallgattak ki, azt vallotta, hogy Kurka Dávid ébren töltötte az éjszakát, s valakivel a vonaton találkozott.

Kurka Dávid, akinél hamis névre kiállított házaló-könyvet találtak, a rendőrség foglya. A kárvallott Reiter Kabára utazott, ahonnan holnap Nagyváradra utazik. A rendőrség nagy erőlyvel folytatja a nyomozást.

A halál önkéntesei.

(Három fiatal emberélet.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 23.

A fővárosban megdöbbentő módon szaporodó öngyilkossági esetek krónikájából ma három érdemel különösebb említést. Mindháromnak hősei egészen fiatalok, egyik pláne egy nyolc éves urileány, a ki anyja dorgálása miatt ugrott le az emeletről s zuzta magát holtra a kövezeten. Azután következik egy fiatal diák, a ki agyonlőtte magát s nyomban meghalt, majd egy hasonlóképp fiatal banktisztviselő, a kinek szerelmi csalódás adta kezébe a fegyvert. A nem mindennapi öngyilkossági esetekről budapesti tudósítónk a következőket táviratozza:

Egy elkényeztetett, érzékenyszívű kis urileányka ma délelőtt megölte magát azért, mert az édesanyja megdorgálta. Prokessék Henrik hivatalnok Emma nevű nyolc esztendőös kis leánya nem kapott olyan bizonyítványt, amelyet várt. Nem volt végig „kitűnő.” A kis Emma nagyon a szívére vette a dolgot, szégyelte magát s nem ment haza a Kálvária-tér 8. szám alatti lakásukra. Szülői kétségbeesetten keresték az egész városban, hasztalanul.

Ma reggel a család egyik jó ismerőse találkozott a gyermekkel és hazavitte. Az anya nevetőgörcsöket kapott az öröm és boldogság miatt, hogy elveszettnek hitt gyermekét viszontláthatja. Mikor azonban lecsillapodott, erősen megdorgálta a kis leányt, aki egy darabig némán tűrte a szidást. Egyszerre csak kiszabadult a folyosóra és mielőtt megakadályozhatták volna, átvette magát a korlátot. A szerencsétlen anya fölrülten szaladt a gyermeke után, aki összezuzott testtel, élettelenül feküdt az

udvar kövezetén. A mentők haldokolva vitték az István-kórházba.

Ime a másik eset: *Radakowsky* András bécsi születésű, 18 éves tanuló ma reggel apjának Disz-tér 7. szám alatti lakásán mellbe lötte magát és nyomban meghalt. Hogy miért lett öngyilkos, hozzátartozói nem is képzelik. A szerencsétlen diák, fia volt Radakowszky nyugalmazott tábornoszernagnak.

A harmadik öngyilkosságnak ezek a részletei: *Máté Jenő*, a *Pesti hazai első takarékpénztár* huszonegy éves hivatalnok ma reggel fél kilenc órakor Kerepesi-ut 17. szám alatti lakásán mellbe lötte magát és súlyosan megsérült. A mentők a Rókus-kórházba vitték, ahol állapotát reménytelennek mondják. Az életunt fiatal ember vagyonos, előkelő családból származik. Atyja, *Máté Lajos* Miskolcon malomtulajdonos s élénk résztvesz a város közügyeinek az intézésében.

Máté Jenő körülbelül egy éve tartózkodik Budapesten s azóta hivatalnok a takarékpénztárnak, amelynek Csömöri-uti fiókjában teljesített szolgálatot. Május elseje óta bátyjával, *Máté Dezső* mérnökkel a Kerepesi-ut 17. szám alatt lakott egy *Elekne* nevű uriaszonnynál. Tegnap este szokatlanul korán jött haza. Háziasszonyának azt mondta, hogy a feje fáj. Bátyja későn jött haza s azonnal lefokúdt. Reggel hét órakor fölriadt s mikor látta, hogy az öccse még mindig nem feküdt le, rászólt:

— Mi bajod? Miért nem fekszel le?

— Rosszul érzem magamat. A fejem fáj — mondta *Máté Jenő*.

A mérnök erre ismét elaludt s csak fél kilenc óra tájban ébredt föl, abban a pillanatban, mikor a lövés eldőrdült. A szerencsétlen fiatal ember hanyatt feküdt az ágyán s melléből patakzott a vér. Még eszméletnél volt s bátyja kérdésére, hogy mi vitte erre a borzasztó lépésre, azt felelte:

— Véletlenség! Tisztítottam a revolvert s elsült.

A sebesültet a Rókus-kórházba vitték, ahol azóta eszméletlenül fekszik. *Máté Dezső* valószínűleg tartja, hogy öccse balesetnek esett áldozatul. Sokkal hihetőbb, hogy a fiatal ember boldogtalan szerelem miatt lett öngyilkossá. Néhány héttel ezelőtt ugyanis megismerkedett egy színésznővel, akibe nagyon beleszeretett. Lehet, hogy közöttük történt valami. A mérnök táviratilag értesítette apjukat a szerencsétlenségről.

Az aradi aszfalt költségei.

(Vegyes bizottsági ülés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 23.

Az aszfaltügyi bizottság, (valószínűleg ez lesz a neve), amely az aradi aszfaltozás pénz és jogügyeinek elintézésére a pénz és jogügyi bizottság tagjaiból alakult, ma délután öt órakor ülést tartott a városháza tanácstermében. Ülést, amelyen még csak azt sem határozták el, hogy nem határoznak semmit; ellenben beszéd volt bőven.

A tárgyalások alapját az képezte, hogy a város még 1902 ben felhívta a *Magyar aszfalt részvénytársaságot*, nyilatkozzék, vajjon belemegye-e abba, hogy a város egy összegben visszafizesse neki a kötelezvény szerint 26 év alatt fizetendő 463 ezer korona körüli tőkésített aszfaltozási költséget? Az aszfalttársaság igenlő választ adott, de kikötött magának 20,000 korona praemiumot, amit később 12,403 koronára szállított le. Közben az aszfalt-társaság követelését a hazai takarékpénztárra cédálta ez pedig elállott a praemiumtól.

Mielőtt még ez megtörtént volna, *Boros Vida* törvényhatósági bizottsági tagot azzal bizta meg az ügyet tárgyaló bizottság, hogy számítsa ki, vajjon mennyi a város tartozása, és mennyit takarít meg az egy összegben való fizetéssel. Miután azonban a bank átvette a követelést, és elejtette a praemiumot, *Boros Vida*, nem lévén tájékoztatva, hogy ilyen körülmények közt szükség van-e a számításra, annak csupán egy részét készítette el.

Ez annál inkább érthető volt, mivel közben a magyar aszfalt részvénytársaság ajánlatot tett, hogy a szóbanforgó követelést konvertálja, 99 és feles árfolyam mellett, 48 százalékos kamattal.

Ezt az ajánlatot akarta ma tárgyalni a bizottság. Miután azonban a tartozás mai összegéről szóló számadás nem volt kéznél, a tárgyalást nem lehetett reális alapon lefolytatni, ami *Rosenberg Miksa* dr. arra indította, hogy a nyilvánvaló jóhiszeműség dacára kijelentse, hogy „aki valamit elvállal, készítse is el”. *Lócs Rezső* egyébként erre a kérdésre megadta az érdemleges választ.

Hosszas diskurzus után, amelyben a bizottsági tagok nagyrésze felszólalt, a bizottság elhatározta, hogy a fentközlirt számadások elkészítésével *Boros Vidát*, *Ottenberg Tivadart* és *Bund Henriket* bizza meg. Ezzel az ülés véget ért.

Jelen voltak *Institoris Kálmán* elnöklete alatt: *Bund Henrik*, *Dományi József*, *Fényes Dezső*, *Kohn S. N.*, *Lócs Rezső*, *Mayer Miksa*, *Ottenberg Tivadar*, *Reicher Károly* dr., *Ring Géza*, *Rosenberg Miksa* dr., *Urbányi Béla*, *Vanray Gyula*, *Wallfisch Ármán*.

Eremits gyilkosait fölmentették.

(A két Sibul szabadlábán.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 23.

A meggyilkolt nagyikindai képviselő, *Eremits Pál* gyilkosai fölött ma mondott a szegedi esküdtszék ítéletet. Az esküdtek fölmentették a két Sibult, akik bűnüket beismerték.

Párhuzamba állítva ezt az esetet az aradi *Hottinger*-esettel, be kell ismernünk, hogy a szegedi esküdtek felmentő verdiktje mellett oly méltányossági okok hozhatók fel, melyek a felmentő ítéletet indokoltá teszik.

Mindazonáltal el kell ítélni az igazságszolgáltatásnak ezt a módját, mert bár a két vádlott tényleg végső elkésérésében nyult a fegyverhez és csak akkor határozta el magát erre a lépésre, mikor látta, hogy *Eremits* kegyetlen szívvvel, állatias módon bánik velük, mégis cselekményük egy emberéletet oltott ki. Ha fenn kívánjuk tartani a társadalmi jogrendet, akkor büntetnünk kell a gyilkost, akármilyen enyhítő körülmények szólnak mellette. Megköveteli ezt saját biztonságunk érdeke és az a magasabb etikai elv, mely az ember életét magasabbra teszi minden földi javaknál.

*Eremits Pál*ról sok szó esett a tárgyaláson. Még a közvédlő is kifejezést adott az *Eremits Pál* becsületes multja fölötti kételyének. A védő azonban részletesen, színesen domborította ki ennek a csodálatosan rossz embernek jellemrajzát, úgy, hogy körülbelül mindenki tisztában lehet azzal, hogy a társadalmat nem érte veszteség *Eremits* kiirtásával.

De a Sibul-testvérek bűne mégis csak förtelmes bűn és ahogyan véghezvitték, állati. Meg kellett volna büntetni őket, habár a tettüket magyarázó körülmények részben igazolják őket.

A mai tárgyaláson előbb *Winckler* kir. ügyész, majd *Zsivros* védő replikái hangzottak

el. Azután az elnök kitanította az esküdteket tennivalóikról, mire határozathozatal végett visszavonultak.

Hosszu tanácskozás után meghozták a verdiktet, melylyel a két Sibul erős felindulásban elkövetett emberölés és vétségében bűnösnek mondták ki, annak kijelentése mellett, hogy tettük nem számítható be, mert annak elkövetésekor beszámíthatatlan állapotban voltak. A bíróság erre a vádiottakat felmentette és azonnal szabadlábára helyezte.

Az ügyész az ítélet ellen semmissége panaszt jelentett be, s ehhez a sértett özvegyének képviselője is csatlakozott, arra az esetre, ha a koronaügyész elejtené a vádat.

Ennek az érdekes pernek legszánandóbb alakja mindenestre az agg *Sibul* Próka, aki elvesztette minden vagyonát, agg napjaira tizenkét gyermekével és nagyszámu unokáival koldusbotra jutott és most meg kellett érnie, hogy két fiát, mindakettő családfentartó, a vádlottak padján láthatta a gyilkosság szörnyű vádjával terhelt. Az öreg Próka feldult lelki állapotban érkezett Szegedre, a tegnapi tárgyaláson vallani nem akart, hanem kitámolygott az utcára és hajnalig cöngött a városban. Kalapját a kezében lógatta, s így járkált; borzolt ősz hajával, vérben uszó szemével és dult arcával azt a hatást keltette, mintha elmebajos volna. Mikor a rendőrök igazolásra szólították, sirt mint a gyermek. Sok fakgatásra megmondta a nevét, mire tovább eresztették a szárnalmas öreget.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi kaszinó-egylet folyó évi közgyűlését saját helyiségében (Salacz-utca, Herold ház) június hó 26-án délelőtt tizenegy órakor tartja meg, melyre az egylet tagjai tisztelettel meghívhatnak. A közgyűlés tárgyai: 1. Az igazgatóság jelentése az 1903—1904. kaszinói évről. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése az 1901—1903. évről. 3. Költségelőirányzat az 1902—1903, 1903—1904. évről. 4. Az elnök, a választmány, felügyelő bizottság és tisztikar választása. 5. Indítvány az új kaszinóhelyiségek berendezésére. 6. Netáni egyéb indítványok. Az aradi kaszinó-egylet igazgatósága.

Kriványné butorai.

(Egy érdekes árverés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 23.

Szombaton délelőtt egyik aradi ház udvarán megütik a dobát, és néhány közönséges butort árverésen fognak elkótyavetyélni. Butorokat, amelyek sok könnyet, sok szomorúságot láttak, amíg mostani gazdájuk birtokában voltak; amelyekhez keserves emlékek, egy nagystílusú sikkasztó lelkiismeretlenségének emléke fűződik.

Az árvek pénzének hajdani gondozója, *Krivány János* használta annakidején ezeket a butorokat, amelyeket, most neje árverés alá bocsájt, hogy megszabaduljon azoknak a napoknak utolsó látható emlékeitől is, amelyekben egy egész ország felháborodása viharzott a *Krivány* név hallatára.

Az árverés előzményei ott kezdődnek, hogy a *Krivány* féle sikkasztás kiderültekor Arad vármegye közönsége lefoglaltatta *Krivány* minden ingó és ingatlan vagyonát. *Krivány* neje, szül. *Purman* Antónia erre igénypert indított a foglaltatók ellen, amely perben a napokban történt meg a másodfoku döntés, amely szerint néhány ingót felmentettek a zár alól. Az ítélet után, amely különben még magasabb fórum elé is kerül a felperes felebbezése folytán, *Krivány* Jánosné előzetes árverést kért a lefoglalt ingóságokra. A törvényszék ezt az árverést el

is rendelte, amiről az alábbi érdekes hirdetés tanuskodik:

Aradmegye közönsége és társainak, *Krivány* János elleni 518800 korona tőke és járuléka iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. járásbírósnak 1898. V. 1968/143. számú végzése folytán a foglalás tárgyát képező butorbéli ingó dolgokra az előleges bírói árverés elrendelése, annak megtartására határidőül 1904. évi június hó 25-ik napjának d. e. 9 órájáig Demeter utca 95/a. sz. a. lakhelyiségbe kitűzte.

Miről a venni szándékozók azon hozzáadással értesítettek, hogy az árverésre kiteendő ingók készpénz fizetés mellett adatkak el.

Aradon, 1904. év június 23-án.

Ortulay Antal,
bir. végrehajtó.

Az előzetes árverés kérésének főoka az, hogy *Krivány* Jánosné e hó végén örökre elhagyja Aradot. Eddig is csak azért maradt itt, mert megakart várni, amíg gyermekei utolsó vizsgájukat leteszik. Ez megtörténvén, *Krivány*né, aki már akkor el akart költözni Aradról, mikor a sikkasztás kiderült: most eladja butorait és roknaikhoz megy lakni.

TANÜGY.

(—) Az aradi zenekonzervatóriumban tegnap délután kezdődtek az évről vizsgák. Már az első nap igen szép eredménnyel folyt le, a csupán kezdőkben álló tanítványok szorgalmáról és ügyes, gondos oktatásról adtak bizonyosságot. A vizsga hangversenyyel végződött, melyben a következő növendékek működtek közre: *Csalogovits Józsa, Ember Jenő, Schik Sándor, Gottlieb Adel, Geller Mátyás, Somogyi Andor, Pálmai Alice, Lengyel Magda, Fischer István, Szántó Béla, Bayer Emil, Bayer Leo, Csáthy Erzsé, Glück Erzsé, Freud Miksa.*

A primadonna ötszáz koronája.

(Színésznő és hadnagy regénye.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 23.

A történet, melyet alább elmondunk, nem új, csak a fináléja új, a mely tegnap játszott le Kaposvárott. Szerepel a történetben egy bájos operette-primadonna, egy fess honvédhadnagy, egy mogorva hadbíró és egy bugyelláris, a melyben ötszáz korona volt. Még pedig kincstári pénz.

A színésznő, a kiroi szó van, *Ragányi Iza*, a kaposvári színtársulat primadonnája. A kis primadonna akkor még Székesfehérvárott hozta lázba a fiatalságot. Taps, virág, sziv, éjjeli zene jó kritika stb., amit csak egy primadonna szive, lelke kíván, bőségesen hullott elébe. Szóval star volt, clou volt, hódító...

A meghódított publikum sorai között egy kis barna honvédhadnagy a proscenium páholyban volt a legjobban leigázva a művésznő babonás szemel láttára.

A primadonna és a hadnagy ismerték egymást személyesen. Nem tudni, hogy Amor isten, vagy egy kardinalok mutatta-e őket be egymásnak, de ismerték egymást, sőt egyszer-kétszer a hadnagy fényes atillában vizitelt is a dívánál.

Egy katonatisztnél gyakran szokott kincstári pénz lenni, amire jobban kell vigyázni, mint a két szem világára. *Ragányi* ismerős hadnagya azonban nem vigyázott rá s egy szép napon elvesztett ötszáz koronát — a kincstár pénzéből.

A pénzt hirtelenében nem tudta pótolni s megindult a szigorú vizsgálat, a melyet egy hadbíró vezetett.

Mielőtt folytatnánk a históriát, közbe vetve megjegyezzük, hogy *Ragányi* nem csak sikkes

operette primadonna, hanem kitűnő népszínmű énekesnő is. Székesfehérvárott *Csepreghy „Piros bugyelláris“*-ában ő játszotta *Török Mihály* bíró feleségét, *Zsófi*t.

E darabban pedig *Csillag Pál* manipuláns őrmester urnak van az említett hadnagyéhoz hasonló cudar pechje, hogy száz pengőt elveszt a kincstár pénzéből s hogy zavarba ne jöjjön, *Török* bírótól kér kölcsön, a ki ad is neki, de mikor az őrmester megtudja, hogy *Zsófi*, a régi szeretője, a bíró hites felesége: oda vágja a pénzt a menyecske lábához és inkább el akarja magát fogatni.

Ragányi Iza a színpadot egy merész lökésel kidobta Székesfehérvárott az életbe. A hadnagy esete után három napra felment ötszáz koronával a honvéd hadbíróhoz és elébe rakta a nagy bankókat.

— *A hadnagy ur nálam felejtette az ötszáz koronát, a kincstár pénzét,* — mondotta a primadonna s a hadbíró a pénzt le is foglalta.

A hadnagy, akit legott kihallgattak a dolog felől, körülbelül úgy tett, mint *Csillag Pál* a manipuláns őrmester a „*Piros bugyelláris*“-ban.

— Én nem hagytam az 500 koronát a művésznőnél, — válaszolta kemény hangon, — én azt máshol vesztettem el. En azon a napon, amelyen a művésznő állítólag megtalálta szobájában, azt az ötszáz koronát, nem is voltam nála.

Eddig és nem tovább.

A hadnagy leköszönt a rangjáról, az ötszáz koronát pedig csak tegnap kapta vissza *Ragányi Iza* a honvéd hadbíróstól.

HIREK.

— **Kubik Béla mentelmi ügye.** A képviselőház mentelmi bizottsága — mint fővárosi tudósítónk telefonon jelenti — ma délután tartott ülésén vette tárgyalás alá *Kubik Béla* mentelmi ügyét azért a viselkedésért, a melyet a Ház június 20-iki ülésén tanusított. A bizottság hosszas tárgyalás után abban a határozatban állapodott meg, hogy *Kubik* az elnökkel szemben tanusított engedetlensége és a parlament tekintélyét sértő viselete miatt a *Ház ünnepélyes megkövetésére* köteleztessék.

— **A lóvasut felebbezése.** Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság megfeleltette a belügyminiszterhez a város közgyűlésének múlt havi határozatát, melyet a közuti vasut átalakítása és a területhasználati szerződés megkötése felől egyhangulag hozott. Hogy ezt meg fogja tenni, előre gondoltuk. A felebbezést a társaság kinyomatta és széjjelküldötte a szélrózsa minden irányában. Egyben mellékelt hozzá régebbi miniszteri leiratokat, szerződéseket és egy peres ügyben való döntést, 1—8. szám alatt. A lóvasut vezető embereiben azonban volt annyi óvatosság, hogy a 3. és 5. sz. iratokat, amelyekre a felebbezésben többször hivatkozás történik, az Aradon szétküldött nyomtatványokhoz nem mellékeltek. Szólna pedig a 3. számú melléklet — mint a felebbezés szövegéből kivesszük — egy ajánlatról, melyet a társulat a közforgalom igényeinek „teljes kielégítéséről“ benyújtott, az 5-ös számú pedig a *területhasználati szerződés* másolata lenne, ha ugyan ezt is el nem felejtették volna a többi nyomtatványhoz csatolni. Pedig erre ugyancsak kardinalis hivatkozások történnek a felebbezésben. Ami magát a nyomtatványt és a hozzá csomagolt egyéb irományokat illeti, azokkal lapunk élén foglalkozunk.

— **Az angol és a magyar király Marienbadban.** *Bécsből* táviratozzák, hogy az angol király augusztus 15-én érkezik Marienbadba, a hol őt

a mi királyunk ugyanazon hónap 29-én fogja meglátogatni.

— **Aradi regattisták Szegeden.** Mint már említettük, a *Maros evezős-egyesület* nagy küldöttséggel fog részt venni a szegedi csónakázó-egyesületnek e hó 26-án tartandó csónakeresztelő ünnepén és házi versenyein. Aradról 35 regattista és 15 hölgy családtag érkezését jelentették már eddig be, akik két négyes hajóval és egy skiffel fognak a versenyben indulni. Nagybecskerekéről egy négyes csapat és egy skiffista megy, a fölvonulásban pedig részt fog venni tőlük, a szegediek nagy öröme, egy kétevezős hajó is *hölgyevezősökkel*. Részt vesz még a versenyben a „*Hunnia*“ budapesti csónakázó egyesület egy két pár evezős hajóval. Az eddig bejelentések szerint számos küldött által fogják magukat képviseltetni a temesvári csónakázó-egyesület, a Tisza-szónoki evezős-egyesület és a budapesti „*Sirály*“ evezős egyesület. A versenybírószág elnöke *Várhelyi Béla* főrendiházi tag, a regatto-szövetség elnöke lesz.

— **Izgalom a folyosón.** Fővárosi tudósítónk jelenti: *Boncza* Miklós országgyűlési képviselő a Ház mai ülése alatt a folyosóra ment, ahol szivarra gyújtott. A körülötte levők egyszerre észrevették, hogy a képviselő elsápad és a szivart kiejti szájából. Még mielőtt segítségére siethettek volna, *Boncza* a szívéhez kapott és eszméletlenül terült el a földön. Természetes, hogy nagy ijedelem támadt a folyosón. A kintlevő képviselők és hírlapírók mind köréje se-reglettek. Nyomban telefonáltak a mentőkért, akik *Virostok* orvos vezetése alatt megjelentek s ápolás alá vették a képviselőt. Bevitték a háznagyi hivatalba, ahol pamlagra fektették. Ott azután eszméletére tért. Állapotát kielégítőnek tartják az orvosok, akik ugy nyilatkoztak, hogy csak muló rosszulétről volt szó.

— **Rossz termés Romániában.** Bukarestből táviratozzák, hogy Romániában a nagy szárazság miatt *rossz termést várnak*. Bukarestben vasárnap esőt kérő körmenet volt.

— **A nőipariskola kézimunka kiállítása.** Ma nyílt meg a Hasszinger-utcai női ipariskolában a növendékek kézimunka kiállítása, a melyen már a mai nap folyamán is szép számú közönség fordult meg, általános elismeréssel adózva a kiállított munkák igazán magas színvonalának, a mely az intézet vezetőjét, *Csurgay* Ilonát dicséri. A kiállításon legszebbek a fehér és színes himzések, a festett darabok és a változatoságban szemet gyönyörködtető ajour és horgolt minták. A kiállításról, a mely minden tekintetben megérdemli az érdeklődők figyelmét, még részletesebben is meg fogunk emlékezni.

— **A budapesti kir. ügyészség gyászja.** Sulyos veszteség érte a budapesti kir. ügyészséget. Egyik legkiválóbb tagja, *Daróczy* Elek dr. kir. ügyész 8 heti kinos szenvedés után 39 éves korában, június hó 22-én meghalt. Az elhunytat nemes jellem, széleskörű alapos tudás, kiváló szorgalom, nagy emberszeretet tette kedvelté nemcsak a kir. ügyészség kebelében, hanem az igazságszolgáltatás szélesebb köreiben is, ahol fényes jövőt jósoltak a testben-lélekkben egyaránt nagyra termett embernek.

— **Az indemnitás a főrendiházban.** A főrendiház pénzügyi bizottsága ma délelőtti ülésében elfogadta az indemnitásra és a vasutasok fizetésrendezésére vonatkozó törvényjavaslatot.

— **Magyar Ferenc előadása.** Ma este 9 órakor tartotta az *Aradi kereskedők Körének* helyiségében második előadását *Magyar Ferenc* gépészmérnök, ki külföldön szerzett tapasztalait így módon hasznosan értékesíti az iparososztály érdekében. Mai előadásában az ipari üzemre szánt újfajta gépekről beszélt, világos és sza-

batos előadásával zajos tapsokra ragadva az egybegyűlt szépszámú hallgatóságot.

— **Fegyelmi a vasutasok ellen.** A P. H. jelentő: Hieronymi szerdai beszédében, alludálva Csernoch néppárti képviselő egy megjegyzésére, olyan értelmű kijelentést tett, hogy a vasutasok ellen a fegyelmit elejti. Most meg arról értesülünk, hogy a Máv. elnök-igazgatójától az összes üzletvezetőségekhez átirat ment, hogy az eskü kivétele után a fegyelmit a bűnösöknek vélelmezett vasutasok ellen azonnal indítsák meg. tekintet nélkül bármilyen kedvező bírósági ítéletre.

— **A halálra ítélt leánya.** Clevelandből az alábbi rendkívüli dolgot jelentik: Schiller Mihály, a felesége meggyilkolása miatt halálra ítélt erdélyi születésű szalonos bucsut vett három gyermekétől, kiket Clevelandből a katolikus orvasházból hoztak ide, hogy még egyszer lássák atyjukat kivégzése előtt. Schiller kérte legidősebb gyermekét, a 11 éves Minnie-t, hogy menjen a kormányzóhoz és könyörgjön apja életéért. „Nem mehetek“, volt a leánya válasza. „Ugy legalább írj neki — kérte az apa — ne engedd, hogy kivégezzenek.“ A leány azt felelte, hogy ezt sem teheti meg, mert a kormányzó már kijelentette, hogy nem avatkozik bele. Schiller haragba hozta a kis leány szivtelensége és haragjának erős szavakban adott kifejezést. Az apaca, ki a gyermekeket Clevelandből idekísérte, azzal indokolja a kis leány különös viselkedését, hogy az fél tőle, hogy Schiller őt is megöli, mint anyját megölte. A leány csak azon föltétel alatt ment Columbusba, hanem hagyják egy percre sem egyedül atyjával. Az apaca megkérdezte Schillertől: beleegyeznek e, hogy gyermekeiket jó családok adóphassák? De Schiller kijelentette, hogy nem egyzik bele, hogy a gyermekek ne az ő nevét viseljék. Hetezeröttszáz dollárnyi vagyont hagy hátra és ebből fölnevelhetik a gyermekeket.

— **A katonatisztek nőstülése.** Bécsből jelentik: Az utóbbi időben annyi tiszt folyamodott azért, hogy csekélyebb óvadékkal nőstülhessen, hogy a közös hadügyminisztérium a tiszték nőstülésére vonatkozó szabályzat értelmében fölszólította a parancsnokságokat, hogy az efféle kérvények elintézésénél jövöben szigorubbán járjanak el és ne ajánlják harminc éven atul levő tiszteknek csekélyebb házassági óvadékkal való nőstülését. Méltányos figyelemben jövöben csak századosok és vezérkari tiszték, oly tiszték, kik leányukat akarják férjhez adni és harminc éven felül levő tiszték fognak részesülni.

— **Egy nyomorék flucska segítése.** A kis Dirnbeck János javára újabban Szilágyi Gyuláné urnától 2 koronát vettünk. Az adományt hozzácsatoltuk az eddigi gyűjtésünkhöz.

— **Mit kapott az automobil győztes?** Lezajlott az automobil-verseny, a melyet Gordon-Bennet serlegéért rendeztek az internacionális érdekeltek. A német császár is kipihente már az izgalmakat és a táviratok, melyeket II. Vilmos és Loubet elnökök váltottak egymással, már be vannak lajstromozva szépen a két nemzet történelmébe. A győztes Théry neve híressé vált a világ minden pontján, ahol tudják, mi a köze a benzinnel a kilométerhez. Felbukkan azonban a kérdés, hogy hát ki is az a derék Théry? Azután mi haszna van neki ebből a diadalból? Azért a pusztaság serlegéért bizony nem volt érdemes az életét kockára tenni, még akkor sem, ha ebből a serlegéből dicsőséget iszik. A kíváncsiak kedvéért feljegyezzük, hogy Théry ur nem milliomas ur, mint a hogy a zsoké sem az. A gépe sem az övé, hanem azé a francia gyáré, a melynek Théry az első gépésze bizonyos illő fizetésért. A győzelemért azonban szép jutalmat kapott Théry: kerek százezer frankot. Ennyit ígért neki a cég, ha elsőnek hozza be a gépet. Jenatzy csak néhány szempillantással maradt Théry mögött. Ez a néhány szempillantás 200.000 koronájába került Jenatzy-nak, mert ennyit kapott volna jutalmul az ő gazdájától, a német automobilgyárostól, ha ő

érkezik elsőnek. Hanem azért így is dicsőséges volt az ő eredménye s ha nem is kapott 200.000 márkát, az ő jutalma még sem volt kevés.

— **Cronje sikere.** Cronje a múlt vasárnap este föllépett a st.-louisi világkiállításán és mint newyorki távirat kon'atálja: nagy sikert aratott. Tizenötezer ember nézte végig a burok és angolok játék harcát, melyben mindkét részből 200—200 ember vett részt, nagyobbára olyan volt katonák, aki Colenso mellett az igazi harcban is résztvettek. Az első előadásban „színre került“ Devett tábornok menekülése, a colensói csata, Cronje fegyverletétele Paarde-bergnél. Az előadások gyujtó hatást tettek a nagy közönségre, mely különösen sokat tapsolt Cronjenek és Viljoennek, akik „pompásan alakítottak“. Nem is csoda: volt módjukban megtanulni a „szerepüket“.

— **Furcsa lakodalom.** Nem minden nap esik olyan lakodalom, mint a minap Bazelen. Egy színész esküdtött örök hűséget egy színésznőnek. Népszerű mind a kettő a bazeliek között: a színész mint komikus, a hölgy pedig mint bájos és fiatal énekesnő. A lakodalomra a mátkapár meghívta összes barátait és sok tisztelőjét. Vagy hatvanan lehettek a vendégek s a jókedv, mint ahogy bohém-társaságban szokott, csakhamar elérte a legnagyobb fokot. Az ebédet jóféle bazeli vendéglőben ették meg s rá pezsgőt ittak. Az ebéd után a fiatal férj ezzel a rövid kérelemmel fordult a vendégeihez:

— Barátaim, önök megbocsátanak, ha néhány percre elvonulok a feleségemmel. Valami meglepetést akarunk önöknek szerezni.

A vendégek élcelődve elbocsátották körükből a párt, amely elment. Azonban ielőra multán sem tértek vissza a hazások s ekkor nyugtalankodni kezdtek a vendégek. Keresték őket, de sehol sem voltak találhatók. Végre egy bérszolga levelet hozott:

Tisztelt barátaink!

Mitthogy önök oly sokat ettek és ittak, a mennyit az én erszényem nem bír el, nagy sajnálattal önökre bizzuk a lakodalom számlájának kiegyenlítését.

Nagyon néztek erre a levélre a vendégek; többen kacagva kifizették a részüket, de a szegény színészek, akik a vendégek közt voltak, nem akartak fizetni. Ebből csicós patália támadt: a vendéglős bezárta az ajtót és nem engedett eltávozni senkit, amíg a pénzt meg nem kapja. Végre is akadt egy bőkezű mecénás, aki kimentette zavarából a társaságot. A fiatal pár persze ezalatt már vonaton ült s elutazott megkezdeni mézeshezeit.

— **Bobrikov utódja.** Pétervárról táviratozzák, hogy Bobrikov, a meggyilkolt finn kormányzó utódjául Ignatiev Alexijt, a híres tábornok fivérét fogják kinevezni.

— **Lövés a gyorsvonatra.** Lembergől jelentik, hogy a Stanislauból Bécsbe menő gyorsvonatra ma valaki rálőtt. A golyó az egyik ablakot furta keresztül. A vonaton volt Luniszin dr. rutén püspök is.

— **Versenyárgyalási eredmények.** Aradvár-megye alispánja a pécskai, kurticsi, ujszentannai, borosjenői, pankotai, kisjenői és eleki vasuti állomásokhoz vezető 960520 fm. hosszú törvényhatósági közutaknak félkocka és cyklops kőburkolattal való kiépítésére versenyárgyalást tartott. Ezen alkalommal a Kissebesi gránitkőbányák 356.706 kor. 85, a korláti bazaltbánya rt. 407.578 kor. 61 és Neubauer Manó aradi vállalkozó 343.416 kor. 15 fillérrel pályáztak az összes utak kiépítésére, míg Valerian és Kádár csak két utvonatra tettek ajánlatot 142.553 kor. 98 fillérrel. Az építést Neubauer Manó végzi. Az aradi pénzügyi palota tetőfedési munkálataira 14085 kor. 16 fillér előirányzattal versenyárgyalás tartott. Ajánlatot tettek: Martonffy Viktor (Arad), 13 5/10, Hannauer Mihály és Tsai (Arad) 36 0/10, Nagy Adolf és Tsa (Arad) 23.5 0/10, Weill Alajos (Arad) 22 5/10, Kohn József (Arad) 30 7/10, Tenczlinger Károly (Arad) 18.75 0/10 árengedménnyel, végül Kövér Ferenc és Tsa (Déva) 11859 korona 39 fillérrel. A pénzügyigazgatóság döntés végett Hannauer és Tsai és Kohn József ajánlatát terjesztette fel a m. kir. pénzügyminisztériumba. A családi szőlőtelepen ez évben 21279 kor. 51 fillér előirányzat-

tal eszközöndő építkezésekre az aradi m. kir. állam-építészeti hivatalnál f. hó 18-án megtartott árlejtésen egyedül Tenczlinger Károly tett ajánlatot 4 0/10 felfizetést kérve. A hivatal ezen ajánlatot döntés végett a földművelésügyi minisztérium elé terjesztette.

— **Sikkasztó pénztáros.** Bernből táviratozzák, hogy a boncourti takarékpénztár pénztárosát, aki 50.000 frank elsikkasztása után megszökött, Hohenbergben elfogták.

— **Letartóztatott őrmester.** Temesvári jelentés szerint Bécsben ma délelőtt a temesvári hadbíróság megkeresésére elfogták Pauli József számvevő altisztet, aki nemrég tette le a katonai számvevői vizsgát és akit most Bécsbe vezényeltek a gyakorlati számvitel megtanulására. Temesvárról való távozása után, ahol a szekerészcsapatnál szolgált, kiderült, hogy jelentékeny összegű élelmezési pénzt sikkasztott, amiért felelőségre fogják vonni.

— **Nasi miniszter szökése.** Koppenhágából jelentik: Valószínű, hogy Nasi volt olasz közoktatásügyi miniszter, aki több sikkasztás után megszökött, Skandináviában tartózkodik.

— **Az énekesnő szerelme.** Bécsből írják a következő regényes történetet: Mintegy tíz évvel ezelőtt egy előkelő bécsi család fia, a huszonnégy éves Kayser Károly szerelmi viszonyt szőtt egy Mimi Lorent nevű orfeuménekesnővel. A szerelam rengeteg pénzbe került az ifju — papájának, aki kényszerítő okok hatása alatt a fia adósságait kifizette. A fiu kijózanodott esztelenségéből és szakított a kedvesével, aki aztán tovább vándorolt a művészet internacionális labirintusában. Azóta immár tíz esztendő mult el; a fiatal Kayserből komoly férfi lett, meg is nősült és jó hivatalában szép előmenetellel bizonyítja a tehetségét. Történt a mult héten, hogy Kayser levelet kapott egy londoni ügyvédől, amelyben ez arrol értesítette, hogy egy miss Florence Gaiusbourg nevű hölgy meghalt az angol fővárosban és végrendeletileg a vagyonának felét Kayserre hagyta. Képzelted a bécsi ur meglepetése. Ki lehet az a miss Florence Gaiusbourg? Soha életében ezt a nevet nem is hallotta. Annál nagyobb volt pedig a bámulata, mert azösszeg, amelyet az ismerlentől örökölt, közel százezer korona. Kayser megbizott egy bécsi ügyvédet a dolog elrendezésével és ekkor kitűnt, hogy az örökhagyó nem más, mint az ő régi kedvese az orfeumból, aki megváltoztatott nevével nagy sikereket ért el Angliában és szép vagyont tett szert. Végrendeletében azt írta, hogy Kayser szerette legőszintebben minden férfi-között.

— **A tudós esernyője.** Pettenkofer Miksa, a kísérleti vegytan világhírű megalapítója, német ember volt, tehát csak természetes, hogy mindig esernyővel járt, de nagy tudós is volt, tehát természetes, hogy roppant mód szórakozott ember is volt. A szórakozottság meg az esernyő azonban nem sokáig tartanak ki együtt. A szórakozottság megmarad, de az esernyő — elvesz. Pettenkofernek jóformán annyi esernyő kellett, ahányszor elment hazulról, mert elvinni ugyan elvitt egyet, de vissza már nem hozta. A felesége azért sok szemrehányást tett a tudósnak, de ez nem segített. Egyszer azonban nagy dolog történt. Pettenkofer három hétre Angliába utazott és mikor visszaérkezett német földre, még — meg volt az esernyője. Maga is érezte az eset szenzációs voltát, ennélfogva hazautaztában Augsburgból a következő táviratot küldötte a feleségének: — En és az esernyőm szerencsésen megérkeztünk és megyünk hazafelé. Másnap délben már otthon volt; a felesége, amint üdvözölte, mindjárt meg is kérdezte:

— No és most hadd lássam, hol az esernyő?

A tudós meghökken, a homlokához kapott, azután röstelkedve mondotta:

— No lám!... Azt meg ott felejtetem az augsburgi táviróhivatalban, mikor telegráfoztam.

— **Idegbeteg öngyilkos.** Király Ferenc, a Gyoma meilotti gróf Nemes Vikorné-féle uradalmi intézője beleölte magát a Körösbe. Levelet hagyott hátra s ebben azt mondja, hogy idegbaja elől menekült a halál karjaiba. Egy hete már, hogy eltűnt hazulról és nyoma veszett. Mint most Mezőtúrról jelentik, holttestét a Verespusztánál kihalászták a Körös hullámaiból. A tragikus véget ért uradalmi intézőt

Gyomán temették el nagy részvét mellett. Felesége és három gyermek síratja.

— **Érdekes viszontlátás.** A német-francia háború alatt gróf Zeppelin három dragonyostisztával és öt dragonyossal földérítő lovaglásra indult. Utközben az őrző egy Köhler nevű francia csendőrrel találkozott, kit bátor védekezése dicsőre elfogtak, de később szabadon bocsátottak. Az őrző Schirrenhof falucskáig nyomult elő, hol megpihent. Itt ült rajta egy francia lovas vadászcsapat, mely visszavonulásra kényszerítette a németeket. Ezt a jelenetet egy kép örökítette meg, melynek olajnyomata csaknem minden képkereskedő kirakatában helyet foglal. A napokban két idegen állt meg egy ilyen lenyomat előtt s csakhamar kiderült, hogy a szemlélők egyike Köhler, a volt francia csendőr, a másik pedig Krausz, az őrzőben résztvevő dragonyosok egyike. Kis idő múlva már együtt üttek a volt ellenségek és bormellett emlékeztek meg az elmúlt viharos időkről.

— **A mikádó udvarában.** Egy angol újságíró érdekes adatokat írt a mikádóról és udvaráról. Japán uralkodója — úgy mond — teljesen modern európai palotában lakik, ágyban hál; ez külön is említésre méltó, mert a mikádó negyven millió alattvalója japáni szokás szerint még most is padlón hál. A mikádó ezenkívül európai ruhákat visel, étkezésnél ovópálcikák helyett kést és villát használ, divatos gummikerekű hintóban kocsikázik, melynek bakján aranyujtások, livrre lakajok ülnek. A császár minden alkalommal bizonyosságát adja, hogy fogékony az európai civilizáció iránt. Nagy katonai és diplomáciai ünnepekre európai szabású táborozási egyenruhát ölt s környezeten sem veszik észre, hogy a japán köznépnél még mindig kimono és facipő a szokásos viselés. Hekuro Ichio császárnő európai ételkezelő főlel, európai toaletteteket vásárol és a شوگونok ősi palotáját európai mintára butoroztatta be. Ez a palota valóságos tündérvilág. Falait remek festmények és faragványok díszítik, padlóit drága szőnyegek borítják. Ezenkívül villamos világítás és gőzfűtés van. A mikádó tömeges feleségén kívül háromet tart s ez ősi japáni privilégiumhoz legközelebb főrangú japáni ragaszkodik. Csupán a trónörökös nem tartja meg e szokást, hanem hitvesének, Sadoco Kujó hercegnőnek ünnepélyesen örök hűséget esküdt.

— **Parketta tükörfényes lesz** Vojtek és Weisz-féle parkett-viasz használatától. 1 doboz 1 korona. 44

— **x— Pármal ibolya-szappan.** E név alatt pár év óta egy külön mosdószappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha e kedves, gyöngéd illattal ellátott szappanról még azt tudjuk, hogy az arcórt finomítja, üditi, ugyanarra, hogy még a legérzékenyebb arcórúkat is nagy eredménnyel használják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árért külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 doboz 80 fillér, 3 darab 2 korona 20 fillér. Készíti Szabó Béla pipereszappangyáros, Miskolc. Kapható Aradon, Vojtek és Weisz gyógyszerkereskedésében, Maresch Gyula és Hegedüs Gyula kofe, pipere és illa szer üzletében. 611

— **x— Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a *Ferencz József keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen feljűmulja. Kerjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

Lövés a lakodalmon.

(Esküdtszéki tárgyalás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 23.

Az aradi esküdtszék mai napja nem hozott szenzációt, de még említésre méltó mozgalmat sem. Szárazon, unalmasan folyt a tárgyalás, az esküdtszéki tárgyalás formalitásai megoszlatták a figyelmet, mely amugy is nehezen volt felkölthető.

Fiatal suhanc volt a mai vádlott, olyan vidékről, ahol a civilizációt még csak hírből sem ismerik, ahol az emberélet nagyon olcsó. Nincs is semmi érdekesség az esetében, előfor-

dul ez majd minden községben, minden évben néhányszor, talán más variációban.

A neve *Bitang* György. Valóságos ómen a neve is. A bünt azért követte el, mert megsértették önértékében.

Az idén februárban Nádason, a hol a büncselekmény történt, lakodalom volt, melyre azonban a husz éves Bitang György nem kapott meghívást. Amde nagyon szeretett volna ott lenni, mert mulatni mindenekelőtt kívánt. Egy pajtásával, *Buska* Tóddal aztán hivatalosan is elmentek a lakodalomba ott meglehetősen tiszteletlenül viselkedtek a hölgyek iránt. A férfiak erre összeröföntek s rövid tanácskozás után úgy határoztak, hogy a hivatalos vendégeket kiteszik. Eleinte szóval buzdították őket távozásra, de mikor ez nem használt, a cselekvés terére léptek és a két jövevényt egyszerűen kidobták.

Bitang György dühösen hazaszaladt és csakhamar töltött fegyverrel tért vissza a lakodalmas házhoz. Ott aztán lövésre kapta a puskat és belelőtt a lakodalmas népbe.

Gligor Vasziliet meg is sebezte. A löveg szerencsére ott, ahol veszedelmes lehetett volna, a gyomra táján megakadt egy tüzszerzámban. Nehány sörét azonaan belefuródott a combjába, úgy, hogy két és fél hónapig nyomta az ágyat.

Némi szerelmi bántere is volt ennek a dolgnak. Ugy mondja a vádlott, hogy félt *Gligor* beszújától. *Gligor*nak a szép fiatal felesége ugyanis egy ízben azt mondta neki:

— Vigyazz, a férjem gyanakszik, meghalotta, hogy kendőt adtal nekem!

Ez a tényállítás. Bitang mindezt beismerte a vizsgálóbíró előtt, sőt azt is beismerte, hogy *őlni akart*. A vádirat megjelenése után azonban letagadta az ölés szándékát s ma a tárgyaláson már mindent tagadott. Azt állítja, hogy részeg volt, mint a csap, és semmiről sem tud semmit.

— Ha a tanúk azt mondják, hogy lőttem, hát akkor legyen úgy, lőttem — ez volt mindössze, amit beismert.

A bizonyítási eljárás során sok tanút hallgattak ki. A bíróság, melynek elnöke *Fábián* Lajos dr., tagjai *Köller* János és *Földes* János voltak, ma csupán a bizonyítási eljárást fejezte be. A vádhatóságot *Fekker* Károly alügyész, a védelmet *Vajda* István dr. képviseli.

Az esküdtszék a következőképp alakult meg: *Ferber* József, *Halm* János, *Dangl* Lajos, *Köpf* János dr., *Maresch* Gyula, *Gedeon* János, *Barta* Titusz, *Berger* Izidor, *Hercsokovics* Emil, *Dáni* János, *Simon* Jenő, *Daimel* Lajos rendes, *Nyári* Vilmos, *Pénzes* Akos pótesküdték.

A perbeszédre és az ítélet hirdetésre holnap kerül a sor.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Soós bíró ügye a kir. táblán. A budapesti kir. ítélőtábla harmadik büntető tanácsa *Horváth* Béla elnöklete alatt ma folytatta a tárgyalást *Soós* bíró büntetésében. A mai nap a perbeszédre telt el. Elsőnek *Baloghy* György főügyész-helyettes tartotta meg magvas vádbeszédét, amelyben felsorolja *Soós* Kálmán bűneit. Csengő arany billentette meg — úgy mond — az igazság mérlegét, s neki, mint a jogrend egyik őrének, súlyos büntetést kell kérnie azokra, akik bemocskolták az igazság szentélyét. A mi a jogi részt illeti, azzal az öt esettel, amelyekben a törvényszék *Soóst* bűnösnek mondotta ki, nem foglalkozik bővebben. Ellenben kimerítően tárgyalja azt a négy vesztegetési esetet, a melyek abból a törvényszék öt felmentette. E tekintetben *Schwarz* Áb-

rahám vallomása s a tárgyalás során felmerült többi bizonyíték szerinte elég megnyugtató adatokat szolgál a bűnösség kimondására. Arra kéri tehát a kir. ítélőtáblát, hogy *Soós* Kálmánt mind a kilenc esetben mondja ki a vesztegetésben bűnösnek, *Schwarz* Abrahámot pedig ugyanezen esetekben ítélje el vesztegetés miatt, mint tettestársat.

Vaisz Sándor dr., *Soós* védője szólott ezután. Bevezető szavaiban arra kéri a kir. ítélőtáblát, ne nézze azt, hogy bíró álli előtte, súlyos bűnnel vádolva. — Ne nézze a szeméit, csak az igazságot. Váolja ezután a bírói pálya rögzességét, felemlíti, hogy *Soós*nak mennyi ellensége volt, a ragalom hogyan kezdte ki őt, s a nyomozat során hogy nőtt mesterségesen, a nyomozó közeg tulbuzgósága folytán. Azután rátért az egyes esetekre, — szerinte — pozitív bizonyítékok egyáltalán nem szolgáltatottak. A vádlott felmentését kéri. Utána *Edvi* Ilés *Károly* dr., *Schwarz* Abrahám védője beszélt. Itélethozatalra ma még nem került sor.

§ Külföldön elítált magyar Hamburgból táviratozzák, hogy az esküdtszék öt évi fegyházra ítélte *Link* Jakab gyöngyösi születésű magyar embert, aki 1903. évben vakmerő rabást követett el egy pénzeslevélhordón. Paprikát és borsot hintott a szemébe és aztán 500 m rkat rabolt el a szegény embertől.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1904. évi május hó 1-től. —

ARADROL Budapest felé indul:	ARADRA Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.25	Gyorsvonat délelőtt 12.12
Gyorsvonat délután 4.16	Személyvonat d. u. 3.29
Személysz. tv. d. u. 4.51	Gyorsvonat este 7.04
Személyvonat este 9.30	Szv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.25	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.22	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinról délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.02	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.01
Gyorsvonat este 7.11	Radnáról vas. és ün. e. 8.07
	Személyvonat este 8.50
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.40
Személyvonat d. e. 12.17	Személyvonat d. u. 3.42
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 4.50	Személyvonat reggel 8.35
Vegyesvonat reggel 7.10	Vegyesvonat este 6.59
Személyvonat d. u. 4.08	Személyvonat éjjel 10.33
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonról svz. reg. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.27	Vegyesvonat délelőtt 11.—
Gurahoncig svz. d. u. 4.25	Személyvonat este 6.49

Motormenetek

Arad—Uj-Szt-Anna—Kétegyháza között.

Kétegyháza felé reg. 6.10	Kétegyháza felől d. e. 12.—
Kétegyháza felé d. u. 12.01	Kétegyháza felől este 6.03

Arad—Mezőhegyes között.

Battonya felé reggel 8.14	Mezőhegyes felől reg. 5.48
Battonya felé d. u. 12.30	Battonya felől d. e. 11.09
Mezőhegyes felé este 5.32	Battonya felől d. u. 3.40

Arad—Borosjenő között.

Borosjenő felé d. e. 8.23	Borosjenő felől d. u. 1.58
Borosjenő felé d. u. 2.40	Borosjenő felől este 9.14

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Szeszüzet.

— Junius 23. —

Mai jegyzéseink: Kész árú nagyban nyers szesz 149 korona, kicsinyben 152 korona; finomított szesz nagyban 152 korona, kicsinyben 154 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Száritott moslék 12-80—13— korona mmásánként.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 23.

Delitőzsde. Buzakinál mérsékelt, vételkedv gyöngé. Nyugodt irányzat mellett 12,000 métermázsza került forgalomba, gyöngén tartott áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Időjárás borús.
Értéktőzsde. Berlin ¼ olcsóbb.

Zárlat 12 órákor:

Buza októberre	8.97—8.98
Rózs októberre	6.75—6.76
Zab októberre	6.07—6.08
Tengeri júliusra	5.22—5.23
Tengeri augusztusra	5.36—5.37
Tengeri szeptemberre	5.56—5.57
Repce augusztusra	10.45—10.55

Zárlat 5 órákor:

Buza októberre	8.93—8.94
Rózs októberre	6.71—6.72
Zab októberre	6.06—6.07
Tengeri júliusra	5.20—5.21
Tengeri augusztusra	5.53—5.54
Tengeri szeptemberre	5.53—5.54
Repce augusztusra	10.45—10.55

Zárlat 5 órákor:

Oszták hitelrészvény	644.50
Magyar hitelrészvény	748.50
Lezámitolóbank részvény	449.50
Rima-Murányi vasmű részvény	493.—
Oszták-magyar államvasutó részvény	636.25
Közuti vasut	570.—
Városi villamos vasut részvény	330.50

CSARNOK.

Teca.

Irtá: Sebák Zsigmond.

[3]

(Polytatás.)

Sokáig húzódtott a vállalatás. Ezalatt azzal szórakoztam, hogy hallgattam azt a monoton hangzavart, mely ilyen pusztai uriház tájékán honol. Olykor a gyöngytyukok erős, rekedt kiabálása hangzott; majd csöndes hápogással kacscsoport csoszogott el az udvaron; közben a ke-rekes kut nyikorgása hallatszott s erős csobbanás, amint a vödör a vízbe ért... aztán megint a nyikorgás... Néha egy cseléd haladt el az udvarban, aki valakivel feleselgetett és messziről, talán a harmadik tanyáról hosszú, vészes kutyaugatás hallatszott, melyet egyszerre fájdalmas vonítás szakított meg... Az egyik ablakon, mely a kertre nézett, vadszőlő dugta be a kiváncsi orrát, érzékeny, gyöngye kacsaival pajkos gyerek módjára belekapaszkodva az ablakfába. A kert buja zöld, mélységes, árnyékos lombátraiból a rigó kedves, érces, gondtalan füttyögetése hangzott, kísérve ezernyi szunyog-hegedüs hízogó muzsikálásától.

Hogy a kapitány elvégezte a dolgát, megint kocsnkra ültünk s a pusztai ut homokját gázoltuk. Mikor egy hosszú nyárfasor zöld kortináját elhagytuk, a kanyargó uton lovas ember alakját láttuk feltűnedezni, mely lassan poroszkált abba az irányba, a melyet mi elhagytunk. Arrafelé, a merről a pusztabeli szép asszony az utat kémlelte.

— Ugy látom, az ispán lovagol amott, — szólaltam.

— Pedig a gazdaság emerre húzódik ám, nem arra, — mondotta a kapitány.

— Csak nem a Tecához megy?

— Mindig oda megy s mindig a viganóján ül. Miatta lopja a béreseit. A gazdaság rongyosodik, a jószág pusztul, a cselédség szökik, mert minden annak az Isten átkának a kapzsi körmei közé kerül. Az ember elzúllik. Én megértettem a szegény ispán né kérésbeesését.

Még volt dolgunk néhány helyen és visszatérően ránk ereszkedett az alkony. A sötétség, mint valami nagy áradat, bevette az egész pusztát, mely az esti párázatban mozogni látszott, mintha csak el akarna ömölni előttünk.

Valahonnan, messziről dudaszó hallatszott.

— Tecáéknál mulatnak, mondotta a kapitány.

Ugy határoztuk el, hogy etetünk, itatunk a Teca tanyáján, aztán meg is pihenünk. A lovak vidám kocogással tartották a dudaszó irányába. A tanyán kifogattunk, aztán kihivattuk Tecát. Az asszony éppen oly egykedvűen jött elénk, mint első ottjártunkkor.

— Mulatunk, fiam, mulatunk? — kérdezte a kapitány.

— Egy juhász bomlik odabenn, — felelt Teca.

— Kicsoda?

— Csűr Jancsinak hívják.

— Hát az ispán?

— Az már régen elment.

A míg a lovakat az istállóba kötötték s a kapitány valahol a belső házban, a hova nem hallatszott el a duda, ledől, én kitelepedtem a sötét udvarba, az eperfa alá s onnan néztem a világos ablak mögött árnyéklódó ablakot.

Csűr Jancsi csakugyan nagyban bomlott odabent, már tudniillik juhász értelemben véve azt, mert csak annyi volt, hogy néha fölkel a padról, amelyen szűröstül üldögélt, a dudás elé állt, egyet egyet rándított a szűrén, néhányszor összecapta a bokáját, aztán megint visszament a helyére kevélyen és magával megalégedetten.

Magas, csuf haramia-képű legény volt, akinek valami tekintélye lehetett a pásztorok világában, mert a másik két birkabőr süveges alak, mely az asztalnál ült, hallgatag elismerte, hogy most ő az ur a csárdában. Arra egyszer sem vetemedtek, hogy a Jancsi módjára összeűssék a bokájukat. A két pusztázót, akik szintén beültek az ivóba, mintha észre sem vennék; a legényeink különben, minthogy Tecára hasztalan vártak, hamarosan aludni mentek az istállóba.

Jancsi egy darabig még rágta a makrája szárát, aztán a sötétséghez ment, ahol a Teca apja, az öreg Tézsla rakosgatta az üveget.

— No, hát mi lesz? kérdezte kihívó orcával. (Kihallatszott a szava az udvarra.)

— Akasztófa kötele, az lesz, — felelt az öreg, aztán hozzátette: Mi lenne hát?

— Gyűjje ki a Teca! Hirt hoztam neki.

A hírre, mint a viharhadár a szélrohamra, lent termett Teca. De csudálatosan megváltozott a lámpa szomorkodó félmohályában. Az arca különösen fényes volt, mint a harmatos napraforgó és a termete mintha most magasabb lenne. Talán a dudaszó tette ezt, vagy hogy érezte, hogy most az ő hódoló népe közt van. Olyan volt, mint valami királyné, aki idetévedt valahogy az slacsony parasztházba, zsiros hajú, szürs, bocskoros pásztorok közé.

Jancsi elébe állt.

— Teca!

— Hallom.

— Eljöttem azért a táncért, amit ígértél.

— Iszen én is itt vagyok!

A Jancsi derékon kapta az asszonyt és járta előbb csöndesen, aztán szilajabban. Teca könnyedén lebegett előtte és a szemé néha végig villant a legény csuf arcán, amitől ez oly kevélyen topogott, akár a medve. Aztán ellökte magát az asszonyt és eltáncolva tőle, ott bomlott vadul, előre-hátra hajlongva, a dudás előtt.

(Vége következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Junius 23. —

Központi szálloda. Angletta Arnold főhivatalnok Budapest. — Dulsky Széver főmérnök Budapest. — Vajda Gyul. utazó Budapest. — Missits Constantin dr. ügyvéd Lipca. — Bauer Károly utazó Bécs. — Szidon Miksa dr. ügyvéd Temesvár. — Sztumber Vilmos kereskedő Karcag. — Mikó Béla főmérnök Nagybánya.

Nyári színház.

Pénteken, 1904. évi június hó 24 én:

Vénus istenasszony.

Nagy látványos színmű énekekkel, táncokkal és evolúciókkal, 3 felvonásban, 11 képben. Irták: Pasque Ernő és Blumenthal O. Fordította: Dóbo Sándor. Zenéjét: Raida E. A.

SZEMÉLYEK:

Gontran	Ternyei L.	Miss Singleton	Pajor Agnes.
Rajmund	Bónis Lajos.	Marie	Pakej Margit.
Dr. Wupp	Arkossy V.	Ali, cicerone	Márton M.
Ben Hafis	Győre Alajos.	Babur szultán	Szadai F.
Abdallah	Ligeti V.	Tscheladeddin	Németh J.
Yalta, leánya	Fóti Frida.	Omár	Juhász S.
Brosz	Aranyosy J.	Egy álomfejtő	Juhai József.

Közdete este 8 órákor.

NAPIREND.

Junius 24. Péntek. Róm. kath. naptár: K. János sz. — Protestáns naptár: K. János sz. — Görög-keleti naptár (Junius 11.): Bartal. — A nap két 3 óra 47 perckor, nyugszik 7 óra 44 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklyemúzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változékony, elvétve csapadék, zivatarok. Junius 24. Az aradi királyi főgymnasium érettségit végzett ifjúságának táncvigalma (Központi Szálló.)

NYILTTÉR.*

Baross-parki kioszk.

Ma este
8 órától 11 óráig
és a következő napokon

zeneestélyt

rendez

Almai Albert Péter

teljes zenekarával.

A nagyérd. közönség számos látogatásáért esedezik

Tisztelettel

Szűsz Mór, megbízott.

Tájékoztató.

Tisztelettel alulírottak Aradon, Salacz utca 3. sz. a. (Kispipa söresarnok mellett) Általános értesítő irodát nyitottunk.

A bel- és külföldi pénzügyintézetekkel összeköttetésben állunk s így azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a lehető legnagyobb összegű, leghosszabb idejű és legolcsóbb kamatu törlesztéses kölcsönt a legrövidebb idő alatt megszerzünk, és pedig:

háza, építkezésekre, földre, továbbá személy, tárcs és csoportos hitelt.

Közvetítünk: ingó és ingatlan adásvételeket, lakás és ingatlanok haszonbérletét. Megszerzünk: nagykorúsítási, nőszülési, örökbe fogadási, névmagyarosítási stb. engedélyeket.

Elfogadjuk: követelések behajtását, számlák incassálását, magánnyomozásokat és megfigyeléseket diszkrét családi ügyekben is.

Elvállalunk kereskedők és magánemberek hitelezőkkel való kiegyeztetését, halasztások ki- eszközését stb.

Megbízható és pontos információt szerzünk bármilyen irányban és bárki személyi és vagyoni viszonyairól a legnagyobb titoktartás mellett.

Miért is tisztelettel kérjük a nagyérdemű közönséget, hogy esetleg meglévő terhes, valamint minden új kölcsön, továbbá ingó és ingatlan adásvétele és haszonbérbe adásvétele és a fent elősorolt ügyekben irodánkat megbízni szíveskedjék, előre is biztosítván, hogy bármilyen irányu megbízásnak a leghosszabbal fogunk eleget tenni és mindenkor igyekezetünk által oda fogunk törekedni, hogy teljes megalégedését minden irányban kiérdemeljük és jegyzünk számos megbízás elvártával.

Kittinő tisztelettel:

Klonda és Szathmáry,

Általános értesítő iroda tulajdonosai.

Arad, Salacz-utca 3.

1613

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

az egyedül elősmert
kellemes ízű természete-
tes hashajtószer.

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

99594—1904. F. IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fehérneműek, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adni:

Állomáson	1. évi június hó
Bpest nyugoti	24-én d. e. 9 óra
Miskolcz sz. p. u.	27-én d. u. 2 óra
Bpest ny. p. u.	28-án d. u. 2 óra

Budapest, 1904. évi június hó.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Magy. kir. államv. üzletv. Aradon.

14386—1904. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak Alvincz állomásán levő buffet bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet 1904. évi november hó 1-ével kezdődik és tart azon időponttól számított öt éven át, vagyis 1909. évi október hó 31-ig.

A bérleti feltételek, valamint az ételek és italok árjegyzéke az alulírott üzletvezetőség I. osztályában a rendes hivatalos órák alatt hétköznapokon d. e. 8 órától d. u. 2 óráig megtekinthetők, vagy kívánatra postán megküldetnek, mi-ért is az ajánlattevőkről, feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 1 koronás, bélyegű és „Ajánlat az alvinczi buffet bérletére a 14386—1904. számhoz“ felirattal ellátott borítékba zárt, lepecsételt s két tanu előtt aláírt ajánlatok a vonatkozó okmányokkal (erkölcsi bizonyítvány iparengedély, stb.) együtt 1904. évi július hó 26-án déli 12 óráig alulírt üzletvezetőség általános I. osztálya főnökénél nyújtan- dók be.

Bánatpénz fejében 50 kor. azaz ötven korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas érték- papirokban legkésőbb 1904. évi július hó 25-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtő pénztáránál leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek bánatpénzképen nem fogadtatnak el. Értékpapírok a budapesti, illetőleg a bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régebb ár- folyam szerint jegyzett értékben, de soha sem névértékenfelül fog- nak számíttatni.

A készpénzben letett összeg után kamat nem fizetetik.

A bánatpénz letétele az aján- latban megemlítendő, de a leté- telről nyert pénztári letéjt egy az ajánlatához nem csatolandó.

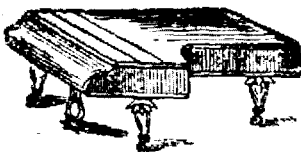
Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérke- zett, valamint a távirati uton tett ajánlatok figyelembe nem vé- tetnek.

Az ajánlatok közt a választás a felajánlott bérösszegre való te- kintet nélkül szabadon történik.

Aradon, 1904. évi június hó 11-én.

A m. kir. áll. vasutak aradi üzletvezetősége.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Kosár Béla

Jemesvár, Józsefváros, Bonnaz-utca 15.

TELEFON 423.

Saját készítményű zongorák, piani-
nok, harmoniumok, czimbalmok elis-
mert szerkezetek.

Idegen és külföldi gyártmányok a legelőkelőbb gyáraktól.

Kijátszott hangszerek.

Önműködő hangszerek, orchestrions

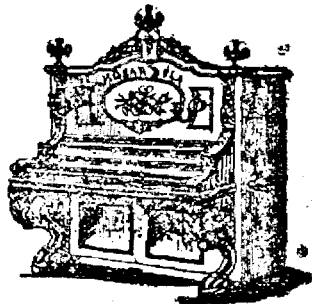
Kölosön intézet.

Javitások.

754

Hangolások.

Árjegyzékek ingyen.

„MAYER“ gépgyár

vas- és fémöntőde részvény-társaság SZOMBATHELY.

Raktári Budapest, V., Lipót-körút 15.

Készít mindennemű

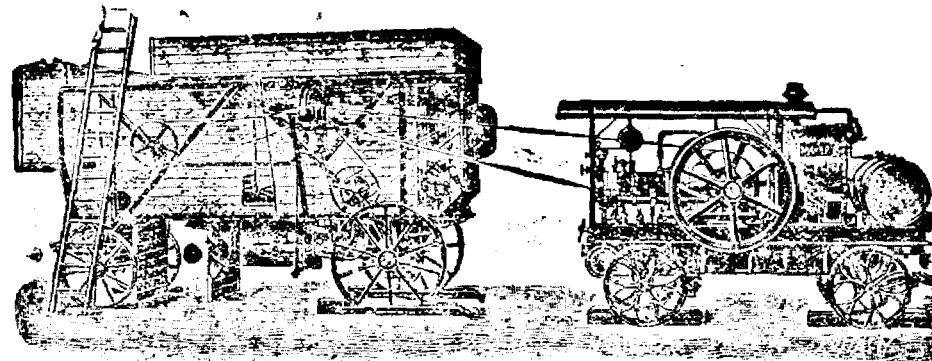
3465

Gazdasági gépeket, kitérő szerkezetű Benzin- és szivó-gázmotorokat 2-50 lóerőig.

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolcsóbb üzem!

Tűzveszély kizárva!

Malomépítészeti: Uj hengerek, minden e szakmába vágó gép gyár-
tása. Teljes műalmi berendezések.Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabad. víznyo-
mású borsajtók.Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató és kaszáló gépek
magyarországi kizárólagos képviselősege.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Kívánatra minden szükségletre külön költségvetés.

Gazdák figyelmébe!!

Az 1903. évi kolozsvári gazdasági kiállításon diszoklevéllel kitüntetve

a Selypi Cukorgyár r.-t. (Erőtakarmány osztálya)

Budapest, IX., Szvetenay-utca 14. szám

szájitja

az eddig legkiválóbbnak bizonyult „Melassit erőtakarmányokat“, melyek buzakorpa-melasse, olajpogácsa, ma-
látaacsira stb. czélszerű és előnyös összetételéből készülnek, a legkevesebb vizet, de annál több proteint és
zsirt (16—17%) tartalmaznak; kiválóan alkalmasak

lovak és hizómarhák	(Kincsem)	K. 10.— helyt	Bpest pr.	10000 kg.
tejelő tehenek	(Lacta)	K. 10.— helyt	Bpest pr.	10000 kg.
tenyésztő állatok	(Victoria)	K. 8.60 helyt	Bpest pr.	10000 kg.

takarmányozására. Ez utóbbi „Victoria“ idelglenesen mérsékelt ára következtében (K. 8.60 pr. 100 kg.) a kép-
zelhető legolcsóbb takarmány. — A szállítások a garantált prot. és zsir, valamint cukor (22—25%) tartal-
mat jóval túlhaladják. Tartósságért szavatolunk. Számtalan elismerő nyilatkozat

Megrendeléseket akár címünkre, akár képviselőnkhez

Magyari Ferenc urhoz Arad, Zrinyi-utca 6. szám

kérünk intézni.

1662

Selypi Cukorgyár részvénytársaság

(Erőtakarmány osztálya)

BUDAPEST, IX., Szvetenay-utca 14.

Gazdák figyelmébe!!

Magyar királyi államvasutak.

50697—1904. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1905. évben, eset-
leg még további 2, illetőleg 4 év-
ben szükséges műhelyi faanyagok
szállítására ezennel nyilvános pá-
lyázatot hirdet.

Az előreláthatólag évenként
szükséges mennyiségek a követ-
kezők: 1. E dei fenyőfa deszka 1756
m. 2. Erdei fenyőfa palló 6580 m.
3. Luczfenyőfa-deszka 8920 m. 4.
Tölgyfa-deszka 90 m. 5. Vágott
tölgyfa 600 m. 6. Tölgyfa palló
2550 m.

Az ivenként egy koronás ok-
mánybélyeggel ellátott ajánlatok
lepecsételve legkésőbb 1904. évi
július hó 19-én déli 12 óráig a ma-
gyar királyi államvasutak anyag-
és leltárbeszerzési szakosztályánál
benyújtandók vagy postán oda be-
küldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott
anyag egy évi értékének 5%-a
legkésőbb 1904. évi július hó 18-
án déli 12 óráig a magyar királyi
államvasutak budapesti főpénztárá-
nál teendő le.

Szállításra nézve mérvadók és
kötelezők a 122291—96. számú ál-
talános és a műhelyi célokra
szükséges műfák szállítására vo-
natkozó 82144—98. számú külön-
leges feltételek.

A pályázatra és szállításra vo-
natkozó részletes módozatok ma-
gában foglaló „Ajánlati felhívás“,
semkülönb az ajánlattételre
használandó ajánlati űrlapok, me-
lyekben a szükséges méretek is
az azokból előláthatólag biztosí-
tandó mennyiségek vannak felsor-
olva, az igazgatóság anyag- és
leltárbeszerzési szakosztályánál (Bu-
dapest, Andrassy-ut 73. II. eme-
let 43 a) valamint az üzletvezetősé-
geknél és a hazai kereskedelmi-
és iparkamaráknál megtekinthetők.

Ezen ajánlati felhívás az aján-
lati űrlapok az ajánlatot tenni
szándékozónak a fent nevezett
anyag- és leltárbeszerzési szakosz-
tály által ingyen adatik ki, vagy
kívánatra postán megküldetnek.
Budapest, 1904. évi június hó.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

A kinek

ismeretség híján

házasra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztra,
kulcsárra,
vinczellőre,
kertészre,kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége**Aki**

eladni kíván

butort,
zongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,üzletet,
műhelyt,
lakást stb.:
vagy**Aki**

bérbeadni kíván

birtokot,
házat
vadászterü-
letet,halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,**Aki**mindezeket vétel vagy bérbevétel cél-
jából keresi;**Aki**valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban értezt, ha az**„ARADI KOZLONY“**
kis hirdetési

rovatát használja.

Földbirtokotkeresek megvétel céljából Arad
vagy Csanád megyében, 200 hold-
tól 400 ig. Cím kiadóhivatalban.
1658**Nagymennyiségű Maculatura**eladó az Aradi nyomda Részv.
Társaságnál.**8. Marshal cséplőszekevény**igen olcsón eladó. Cím a kiadó-
hivatalban. 1666**4 pár czipő**

csak 5 korona 50 fillér

neveléséges áron kapható óriási mennyi-
ségben történt bevásárlás folytán, míg a
készlet tart. 1 pár férfi czipő, 1 pár női
czipő barna vagy fekete bőrből, fűzős,
erős szegezett talppal, legújabb szabásu,
továbbá 1 pár férfi és 1 pár divatos női
czipő, könnyű bőrből, a lelegegységű ki-
állítású s mind a 4 pár csak 5 kor. 50
fillérért kapható.Megrendelésnél elegendő a hosszúság meg-
adása. A megrendelés utánvét mellett**A. Gelb, czipőgyárúháza**
Krakkau No. 115. küldendő.Kicsérelés vagy a pénz visszaküldése esz-
közöltetik, miáltal a kár teljesen kivan
zárva. 1667**VAJDA BENO**

fogorvos

Arad, Szabadságtér színház épület.

műfogakat4 koronától részletfizetésre is. Fo-
gak piombizosítása feltűnő olcsón
jótállás mellett fájdalommentes fog-
húzás 2 korona. 1247

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.

**Kerékpár kilométer
térkép**Tervezte: **Maurer Mihály.**

Ára 60 fillér.

Kiadja: **Ingusz I. és Fia** könyv-
kereskedése Aradon.**Varrónő,**ki jó ízléssel a legkényesebb íze-
nyeknek is megfelelően készít **női
és gyermek toiletteket**,
házakhoz ajánkozik. Továbbá há-
zon kívül is.Szíves megkeresések esetleg
levélileg kéretnek, melyre pontos
választ személyesen adhatok.A t. cz. hölgyközönség szíves
pártfogását kéri**Hugyetz Róza,**női szabó, Kápolna-utca 2.
református templommal szemben.

3141

**Ékszer tárgyakat,
órákat,**főrt arany- és ezüst-neműt,
zálogcédulákata legmagasabb árban vesz vagy más
új tárgyakra átcserél**DEUTSCH ISIDOR**

órák és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota. 1078

Legolcsóbb bevásárlási forrás
ékszerekben és órákban.

Egy tanuló felvétetik.

Telefon 438.

Költözködésre

ajánljuk általánosan elismert

Rovarporainkatmelyek bolhák, svábok és poloskák irtására
biztos hatással bírnak.

Kapható:

**30, 50, 1.- 1.50, kor. dobo-
zokban, és kimérve.** 118**Vojtek és Weisz**

drogueria és parfumeria nagykereskedésében

ARADON.

531-1904.

Árverési hirdetmény.Aradmegye közönsége és tár-
sainak, Krivány János elleni 518800
korona tőke és járulékal iránti
végrehajtási ügyében az aradi kir.
járásbírósnak 1898. V. 1968/143.
számu végzése folytán a foglalás
tárgyát képező butorbeli ingó dol-
gokra az előleges bírói árverés el-
rendeltetvén, annak megtartására
határidőül 1904. évi június hó 25 ik
napjának d. e. 9 óráját Demeter-
utca 95/a. sz. a. lakhelyiségbe
kitűzte.Míról a venni szándékozók azon
hozzáadással értesítettnek, hogy az
árverésre kiteendő ingók készpénz
fizetés mellett adatnak el.

Aradon, 1904. év június 23-án.

1873

Ortutay Antal,
bíró. végrehajtó.

12990-1904.

Hirdetmény.A m. kir. földmivelésügyi mi-
nisteriumnak 46001-1904 sz. a.
kelt rendelete nyomán ezennel köz-
hírré tesszük, hogy a m. kir. föld-
mivelésügyi ministerium által az ok-
levéllel nem bíró gazdatisztek, gaz-
datiszti gyakorlati vizsgájára vo-
natkozólag szabályzat adatott ki,
melyet az érdeklődők a városi le-
véltárban bármikor betekintheznek.Arad sz. kir. város tanácsának
1904. évi június hó 18 án tartott
üléséből.

A városi tanács.

**Kerékpár és varrógép
raktár.****Kalmár*
* József**

villanyműszerész

ARAD, Salacz-utca 2. sz.

(Központi szállodával szemben.)

**Varrógépek,
kerékpárok**

kedvező részletfizetések

mellett kaphatók.

Készít telefon- és villanycsengő

berendezéseket. 1224

Nagy szakszerű javító-műhely.

Magy. kir. államvasutak áll. főnökség.

15557-1904. szám.

Árverezési hirdetmény.Ezennel közhírré tétetik, mi-
szerint az üzletszabályzat 70. §-a
értelmében elárusítandó ásvány-
viz, zongora, varrógép, likőr, bor,
kép, lószőr, gyapotáru, szék nyil-
vános elárvezése Arad állomásun-
kon lévő gabonaraktárban 1904.
évi június hó 23-án délelőtt 9
órákor tartatik meg, mely árve-
rezésre a t. cz. közönség ezennel
meghívatik.

Az állomásfőnök h.:

Bakos.

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyukés hozzá való legjobb minőségű
gummi csövek legolcsóbb gyári
árakon.A szivattyu hengerből a bor utolsó
cseppig kifolyik, a szőlő magvak,
héjak és egyéb tisztátalanságok
azonnal továbbittatnak, ezáltal a sziv-
vattyu nem romlik és a bort nem
ronthatja, a gépezet jó működé-
sért 3 évi jótállás, ingyen javítás.**Tüzi fecskendők****Golyó szelepekkel. Közsé-
geknek legalkalmasabb,**
mert homokos és sáros víz hasz-
nátalanál sem tagadják meg a
szolgálatot, — a gép jó működé-
sért 3 évi jótállás (ingyen javítás),
hozzá való országos egységes csa-
varok és a legjobb minőségű be-
lül gummirozzott kender-csővek a
legolcsóbb árban.**K u t a k**

a hozzávaló csövekkel gyári árban

Hönig Ottom. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő
és szivattyu készítő. 1114

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

Permetezők

szakszerű javítása elfogadtatik.

Pasztafi és Társa (Budapest, V., Lipót-körút 17.) festékével.